

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 954—1538.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

A titokzatos Weygand

A legutóbb Lebrun elnökletével tartott francia haditanácson Weygand tábornok is résztvett, aki a szövetségesek keleti haderejének fővezére. Tekintve, hogy a haditanács csak igen fontos katonai döntések esetén szokott összegyűlni, különös jelentősége van annak, hogy Weygand is résztvett abban, holott megbízatása azt követeli, hogy állandóan csapatai körében, messzi Keleten tartózkodjék. Növeli az ügy érdekességét az a legutóbb kiderült tény is, hogy Weygand tábornok titokban már akkor is Párisban tartózkodott, amikor Daladier miniszterelnök lemondására került a sor. Legutóbb pedig Egyiptomban folytatott tárgyalásokat ez a titokzatos férfiú, aki egyszerre csak mindenütt ott van, a hol sorsdöntő események forrnak az idők kohójában. Kétségtelen, hogy Weygand politikus is, kivételes tehetségekkel rendelkezik e téren, nem hiába küldték annak idején komisszáriusnak Szíriába, hogy megnyugtassa a kedélyeket, ott békeséget teremtsen.

Igen, Weygand kiváló diplomata is, csak-hogy politikusként és más közéleti nagyságok bőbeszédűségével szemben az ő nézete az, hogy hallgatni arany. Ebben a tekintetben ugyanazt az elvet vallja, mint annakidején Foch, Joffre, most pedig Petain és Gamelin, akik nem szertettek, illetőleg nem szeretnek csevegni. Weygand is fősvenyeskedik a szavakkal. Rémület volna még csak elgondolni is, hogy őrá bízzák a hangulat-propagandát. Annál cselekvőbb szellemű azonban ez a hallgatag politikus-tábornok, akit vidéki magányából hívtak vissza, mikor a múlt év szeptemberében kitért a háború. Weygand már 1935-ben elérte a korhatárt, nyugdíjba vonult és Gamelin váltotta fel, akit ő maga ajánlott utódának. Most, hetvenhárom éves korában, engedelmességet hazája hívó szózatának épen úgy, mint a nyolcvannégy éves Petain, aki késői aggkorában is elvállalta Burgosban a követi állást.

Weygand azonnal tevékenykedni kezdett és az ő politikai működésének volt eredménye, hogy Egyiptom és Törökország a franciák és angolok szövetségesei lettek. Így azután érthető, hogy minden nagy elhatározást illetőleg igen fontos az ő kezdeményezői és tanácsadói jelenléte. De miről lehetett szó a legutóbbi párisi haditanácson? Ebben a tekintetben bizony édeskeveset tudott meg a nyilvánosság. Valami azonban mégis kiderült az alkalommal Weygand tábornok enyhe közlékenysége révén, mikor megkérdezték tőle, igaz-e, hogy a keleti harctéren óriási előkészületek történnek? Igaz, — felelte mosolyogva a tábornok, majd hozzátette, hogy úgy sem lehet titkolni, ha az emberek erről annyit beszélnek. Tehát a keleti hadsereg nagy szerepet játszott ezen a hadi tanácskozáson, az a keleti hadsereg, amely sztratégiailag döntő befolyású volt a világháború utolsó fejezetében. A mostani háborúban azonban még nagyobb jelentőségre emelkedett ez a formáció, amelyet annak idején Briand csak nagy nehézségekkel és nagy ellenzékkel szemben tudott megvalósítani.

Weygand óriási szervező munkát végzett. A mostani keleti hadseregben francia csapatokon kívül gyarmati egységek, idegen legionisták, spahik, alpesi ezredek, bennszülött katonaság vesznek részt, azonkívül Anglia is távoli dominiumaiból hatalmas katonai erőket csoportosított itt össze. A szervezkedés, amennyire csak lehetséges, titokban történt. Ezért szerepelnek a sajtóban a legkülönbözőbb számadatok a keleti hadsereg katonai erejét illetőleg. Egyszer háromszázezer katonáról beszélnek, máskor meg azt halljuk, hogy legalább másfélmillió katonából áll a keleti hadsereg. Hogy mi az igazság, azt legfeljebb a titokzatos Weygand tábornok tudja

Nem járulnak hozzá az északi államok a blokád megszigorításához

Súlyos nehézségekbe ütközik a svéd vasérc feltartóztatása

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Oslóból jelentik: Koht norvég külügyminiszter egy interju során kijelentette, hogy Norvégia épen olyan erősen tiltakozott Németországban a semlegeségi jog megsértése miatt, mint ahogyan azt Angliával szemben tette. A németek által Norvégiának okozott anyagi károk nagy elégedetlenséget keltettek. Az angolok által elkövetett jogsértések más természetűek, mert nem érintették Norvégia anyagi érdekeit, de annál inkább becületét és függetlenségét. Churchill legutóbbi beszédével kapcsolatban Koht rámutatott arra, hogy abban nem volt semmi olyasmi, ami Norvégia semlegességének

megsértését jelentené, sőt Churchill leszögezte, hogy Anglia nem kívánja a háboru színterét kiterjeszteni. Ebből arra lehet következtetni, hogy Norvégia kimarad a háborúból.

Arra a kérdésre, hogyan fogja fel Churchillnek azt a kijelentését, amely szerint egyes semlegeseket Németország arra kényszerít, hogy nyersanyagokkal lássák el a háboru folytatására, Koht ezt válaszolta:

— Nem tudok arról, hogy valamelyik semleges országot ilyesmire kényszerítették volna, de ha volna is ilyen állam, az semmiesetre sem Norvégia.

Bombavetőgépekkel akarják a szövetségesek az ércszállítást megakadályozni

Stockholmból jelentik: A DNB Docteur tenger-nagynak, a Le Matin című lapban megjelent cikkével foglalkozik és megállapítja, hogy annak tartalma nagy megdöbbenést keltett. Svéd politikai körökben kijelentették, hogy a tenger-nagynak az a javaslata, miszerint

a szövetségesek bombavető repülőgépekkel akadályozzák meg a német—svéd fa- és ércszállításokat,

súlyos fenyegetést jelent Svédország semlegességének szempontjából. Svédországban tudják ugyan, hogy ennek a tervnek keresztülvitele súlyos nehézségekbe ütközik, mégis úgy vélik, hogy a franciák nem hajlandók tiszteletben tartani az északi államok semlegességét.

REYNAUD SZELLEME — VÉR- ATÖMLESZTÉST JELENT

Londonból jelentik: Az angol lapok jelentései szerint a francia és angol kormányok most vizsgálják felül azokat a módszereket, amelyek segítségével a blokád meg-szigoríthatják. Azt hiszik, hogy mielőtt ehhez a vállalkozáshoz hozzákendene, utolsó felhívást intéznek azokhoz a semlegesekhez, amelyek a német fenyegetéseknek engedve, kiszolgálják Németországot. Ezeknek az országoknak azután

felelősséget kell majd vállalni magatartásukért.

A News Chronicle azt írja, hogy Anglia önbizalma megerősödött, mert a szövetségesek most már minden erővel az ellenségre kényszerítik akarataikat. Ez Reynaudnak köszönhető, aki új szellemet teremtett és energiája vértömlesztés értékével bír.

TIZENKÉT MILLIÓ TONNA ÉSZAKI VAS- ÉRC MEGY ÉVENKÉNT NÉMETORSZÁGBA

Londonból jelentik: Az angol közvélemény egyre növekvő izgalommal figyeli, hogy miként valósul meg a tengeri zár fokozásának nagyszabású terve, amelynek legközelebbi állomása az Északi tenger fölött gyakorolt ellenőrzés megszigorítása. Ezzel kapcsolatban angol gazdasági szakkörökben megállapítják, hogy

és a beavatottak. Ők semmiesetre sem fognak pontos adatokkal szolgálni. De hogy nem kis dolog készül, azt a különben oly szófukar Weygandnak a sajtó számára tett megnyilatkozása is sejteti. Valami készül. Mert nem hiába röpköd ide-oda Weygand. Főleg olyasmikról tárgyalhat-

Németország évente 22 millió tonna vasáru behozatalára szorul.

Ebből eddig 12 millió tonna vasércet a skandináv államokból, még pedig 9 millió tonnát Svédországból, a fennmaradó 10 millió tonnát tengeren tülről szerezte be. Ettől már elvágta a blokád. Oroszország, — angol vélemény szerint — alig rendelkezik vasérc felesleggel, így tehát ha a szövetségeseknek sikerül a németeket Svédországtól elvágni, ezzel — brit felfogás szerint — halálos csapást mérnek a német hadianyaggyártás kohójára, a nehéz iparra.

Angol hivatalos helyről származó értesülés szerint Svédország és Norvégia között az áruforgalom egyre gyérül, mert a német vasércszállító hajók túl nagyok ahhoz, hogy a parti vizeken bonyolíthatók le a forgalmat, a norvég parti vizeket viszont nem hagyhatják el, mert azonnal megtámadják őket a szövetségesek hajói. A forgalmat jelenleg kis hajókkal bonyolítják le, amelyekkel Németország nem rendelkezik elegendő számban.

GYAPOT, ÉRC ÉS BENZIN — A HÁROM LEGFONTOSABB HADICIKK

Párisból jelentik: A francia lapok az angol-francia együttműködés következményeiről írva megállapítják, hogy az elsősorban a blokád megszigorításában fog megnyilvánulni. A Populaireben Léon Blum rámutat arra, hogy a szövetségesek nem fognak olyan politikát folytatni, amely a semlegesek ellen irányul, ez azonban nem jelenti azt, hogy el fogják tűrni a semlegesek visszaéléseit és a németekkel való összejátszást.

A Le Journal zürichi jelentést közöl, amely szerint Németország már nem veszedelmes a semlegesek számára, amit a zürichi tudósító Németország tényleges helyzetével indokol. Ha a németek támadásra határoznak el magukat, két-három hónapnál tovább az erőfeszítést nem bírnák el. Minden erre vonatkozó információ alátámasztja ezt a tényt. A szövetségesekre csak az a feladat vár, hogy meggátolják a gyapot, benzin és az érc Németországba való szállítását, mert ezzel az eljárással érezhetően meg-rövidíthetik a háború időtartamát.

tak a párisi haditanácson, amik igen szoros kapcsolatban vannak a keleti hadsereg majdani szerepével. Hogy mi lesz, azt a jövő fogja megmutatni, de hogy az események most már gyorsabb ütemben fogják egymást követni, mint eddig, az fölötte valószínű. (F.)

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?

Semmibe sem veszik a hadviselő repülőket Belgium semlegességét

Németország hivatalosan igazoltatja a lelőtt ellenséges repülőket számát

A Német Távirati Iroda jelenti: Külföldön kétkedéssel fogadták a német hadvezetőség által kiadott jelentést, amely a lelőtt ellenséges repülőgépek számára vonatkozik. Az egyik vadászkülönítmény parancsnoka elrendelte, hogy az ellenséges repülőgépek lelovását, ha az Németország fölött történik, legalább két pilótának kell igazolni és a földön egy vagy több szemtanúnak. Az ellenséges terület fölött történt levetés tényét legalább három német pilótának kell igazolni, akik közül kettőnek azt kell bizonyítania, hogy a gép a földre zuhant.

A BELGA KORMÁNY TILTAKOZIK

Brüsszelből jelentik: Idegen repülőgépek hétfőn egész nap és kedden a reggeli órákban belga terület fölött szálltak el. Megállapítást nyert, hogy a gépek közül nyolc német és egy angol volt. A belga kormány felhívta londoni követéit, hogy erélyesen tiltakozzék Belgium semlegességének megsértése ellen.

A Stefani ügynökség közli, hogy hétfőn éjszaka egy angol repülőgép belga terület felett szállt el és Charles Roi közelében kényszerleszállást végzett. Egy bombavető francia repülőgép viszont luxemburgi területen végzett kényszerleszállást és közben tüzet fogott. A gép elhamvadt. A legénység egyik súlyosan sebesült tagját kórházba szállították, másik négyet pedig internálták. (Rador.)

Brüsszelből jelentik: Az egyik belga lap jelentése szerint egy angol repülőgép hétfőn délből a francia határtól 10 kilométernyire belga területen leszállt. A pilóta eltévedt és amikor megtudakolta a helyes irányt, nyomban felszállt és visszarepült.

A SZÖVETSÉGES REPÜLŐK SIKERTELEN ELŐRETÖRÉSEI

A német hivatalos harctéri jelentés közli, hogy a nyugati arcvonalon semmi különös esemény nem történt. A német légi haderő az Északi-tengeren és Franciaország keleti részei fölött folytatta felderítő tevékenységét, még pedig fokozott mértékben. Eközben több ízben légi harcra is került a sor német repülőgépek és az ellenséges vadászgépek között. Egy Dornier-típusú felderítő repülőgép lelőtt egy francia Curtiss-típusú repülőgépet, míg egy másik német repülőgép lelőtt egy Morane-rendszerű francia repülőgépet. Az egyik angol repülőgép megkísérel-

te, hogy a német öböl fölé repüljön, de egy Messerschmidt-típusú 109-es gép lelőtte azt. A felderítő útról az egyik német repülőgép nem tért vissza kiindulási helyére.

A francia hivatalos jelentés a következő: Az éjszaka egészben véve nyugodtan telt el. Felső-Elzászban, a Rajna mindkét partján lévő betonerődítményekből kölcsönös tevékenységet fejtek ki.

AMERIKAI HAJÓKAT VASAROLT ANGLIA

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok tengerészeti bizottsága engedélyezte három amerikai nagy teherhajónak angol társaságok részéről való eladását.

ELVESZETTNEK TEKINTHETŐ EGY ANGOL HAJÓ

Londonból jelentik: A tengernagy hivatalosan közli, hogy a Barnhill nevű 5400 tonnás angol hajó, amelyet ellenséges repülőgépek bombáztak és felgyújtottak, elveszettnek tekinthető. (Rador.)

Amerikai és olasz lap vitája Olaszország helyzetéről

A kiképzés tökéletesítése végett behívtak tíz olasz tengerészkeresztályt

A Newyork Herald Tribune vezércikkében a következőket írja: Vajjon merre evez Olaszország hajója, milyen kikötőt akar elérni? Mussolini hallgat, de több jel sejtetni engedi, hogy Olaszország milyen irány felé halad, Mussolini mindenekelőtt realpolitik, aki tisztában van azzal, hogy Olaszország érdekei mit követelnek. A Duce semleges akar maradni, azonban lábhoz tett fegyverrel. Hitler német vezér és kancellár legutóbb azt a javaslatot tette Mussolininak, hogy átadja Olaszországnak a Dunamedence területét érdekerületként. Kijelentette, hogy Olaszországnak Balkán felé terjeszkedő gazdasági érdekeinek kielégítését nem keresztezi, sőt segíti abban az esetben, ha Olaszország Németország oldalán háborúba lép. Mussolini ezt a javaslatot visszautasította — írja a Newyork Herald Tribune — visszautasította különböző józan megfontolásokról. Kétségtelen viszont, hogy az olasz hadsereg Libiában za-

vart okozhatna Angliának és a Földközi tengeren is erős harcokra kényszeríthetné a szövetséges hajóhadakat. Kétségtelen azonban — folytatja az újság — hogy Olaszország Libiában is vereséget szenvedne és a Földközi tengeren is meg kellene hajolnia az angol-francia flották túlereje előtt. Ezenkívül az olasz kikötők helyzete nem szerencsés, mert ki vannak téve az ellenség bombázásának. A légvédelem tekintetében pedig az olasz helyzet valósággal lecsúszott, mert a francia és angol repülőgépek könnyen elérhetik Olaszországot. Mindezekkel a körülményekkel Mussolini tisztában van és ezek az okok visszatartják, hogy a szövetségesek elleni háborúban részt vegyen. Olaszország csak egy okos dolgot cselekedhet — fejezi be cikkét a Newyork Herald Tribune —, ha továbbra is tartózkodik a Németország oldalán való beavatkozástól.

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia megemlékezik a Newyork Times cikkéről, amelyben az amerikai lap azt állítja, hogy Olaszország gyöngye pénzügyi és stratégiai helyzete miatt nem avatkozhatna be a háborúba. A lap felteszi a kérdést, hogy ez a cikk Olaszországnak szóló fenyegetése-e? Minden esetre egy ilyen téma alkalmas arra, hogy felháborodást keltsen. A háborút nemcsak pénzzel lehet megnyerni, hanem elsősorban emberekkel, fegyverekkel és meggyőződéssel.

A háború nem egyszerű üzlet és ezt igazolja a most folyó háború első hét hónapja.

Nem felel meg a valóságnak, hogy Olaszország könnyen megsebezhető volna. Az olasz búvárhajók és repülőgépek a legfélelmetesebb ellenségei lehetnek az angol és francia hadiflottáknak és e két ország partvidéke háború esetén borzalmas támadásoknak volna kitéve. Az amerikai lap megelégedik arról, hogy a szárazföldi harctér nem helyezhető át Olaszországba, mert aki Olaszországot akarja megtámadni, az könnyen összetörheti csontjait.

A Giornale d'Italia azzal fejezi be cikkét, hogy tisztázni kívánta a helyzetet, nehogy számítási hiba következtében valamelyik országot jövétlen károsodás érje.

A Havas-ügynökség jelentése szerint tegnap az olasz kormány rendeletet adott ki, amelynek alapján a haditengerészeti tartalék 10 korosztályát nyomban fegyverbe hívják. A fegyvergyakorlat célja a kiképzés tökéletesítése. Ezzel egyidőben valamennyi motoros halászhajó parancsot kapott, hogy térjen vissza támaszpontjára.

A török miniszterelnök sajtónyilatkozata

Ankarából jelentik: A török lapok főszerkesztőit meghívták Ankarába, ahol a miniszterelnök és a külügyminiszter fogadták őket. A kormányelnök hosszabb nyilatkozatot adott Törökország politikájának irányvonaláról. Beszédében újból hangsúlyozta Törökország nem hadviselő jellegét és a vállalt kötelezettségekhez való ragaszkodását, majd ezt követően a balkáni helyzetről nyilatkozott. (Rador.)

Négyezeröttszáz ház pusztult el a finn háborúban

Genfből jelentik: A finn kormány a Népszövetséghez intézett jegyzékében megállapítja, hogy a háború befejezése után a legsürgősebb segítségre van szüksége. Ötszázötvenezer eltávolítottak 55 százezres gyermekek és 30 százezres asszony. A légitámadások 4500 házat semmisített meg és több, mint 50 ezren vannak fedél nélkül. A háborúban meghaltak száma 21 ezer, míg a sebesülteké 40 ezer.

Helsinkiből jelentik: Az a finn bizottság, amely az orosz bizottsággal karöltve megvonja az új határvonalakat Viipuriba érkezett. A bizottságok munkája körülbelül két heti időt vesz igénybe. Moszkvában az orosz és a finn kiküldöttek folytatják tárgyalásaikat. Úgy látszik, hogy a szovjet kormány nem siet a kérdések megoldásával és azt az elvet vallja, hogy az új határokat a lehető legpontosabban kell megvonni. (Rador.)

Holnap premier a Corso-moziban

Haláldzsungel

Ma utoljára: Stanley és Livingstone

Anglia csapatokat akart küldeni Svédországba

Stockholmból jelentik: Günther svéd külügyminiszter nagyobb beszédet mondott. Kijelentette, hogy Anglia és Franciaország biztosították a svéd kormányt arról, hogy az esetben, ha a szövetséges csapatok átengedése miatt konfliktusba keveredett volna Németországgal,

csapatokkal és hadianyaggal segítették volna úgy Svédországot, mint Norvégiát.

Nemcsak egy 100.000 főnyi expedíciós hadtest állott készen Finnország megsegítésére, de hatalmas haderő jött volna Svédországba is azzal a kifejezett céllal, hogy a svéd határokat a németek ellen megvédelmezze. Norvégia ugyancsak megfelelő segítséget kapott volna a szövetségesektől. A stockholmi angol nagykövet mind ezeket tudomására hozta a kormánynak március első napjában azonban a kormány hosszabb és beható tanácskozás után mégis úgy döntött, hogy

nem engedheti át a szövetségesek csapatait Finnországba és nem engedi, hogy az ország bele-sodrójék a háborúba. (Rador.)

A háboru vége a finn hómezőkön

Repülőbombák helyett békeiratok. — A láthatatlan hadsereg utolsó haditettei

Kemijärvi, március hó. Amikor ezt a jelentsünetet írjuk, a békét már aláírták Moszkvában. Ez is ugyanolyan váratlanul történt, éppen olyan hihetetlenül hangzott ezen a vidéken, akár három és fél hónappal ezelőtt a háború kitörése. Még a külsőségek is hasonlóak voltak. Éppen jegyzeteinket rendeztük a sajtóhadiszállásnak nevezett fatákolmány-kunyhóban, amikor felharsantak a szirénák: Légitámadás! Mi ekkor még nem tudtunk egyebet, mint annyit, hogy Stockholmban nagy izgalmak közepette folynak bizonyos megbeszélések. Künn jártunk a sarki hadi zóna legzordabb vidékén, oda bizony nem jutott el semmi hír dél felől. Annak rendje-módja szerint összekapoktunk írásainkat, hogy megyünk le a fedezékbe, amikor a segédisztünk lelkendezve rohamt be hozzánk:

— Jöjjenek ki gyorsan! Nem fognak bombázni!

Délelőtt 10 óra volt, a sarkvidéki nap rézsutos sugarai sárgás fényvel áradtak szét a havas tájak felett. Az orosz gépek ezúttal nem a szokott módon nappal háttan jöttek, hanem úgy, hogy a nap rájuk sütött. Remekül lehetett látni valamennyit. Mindegyik egy-egy óriási zöld vászoncsíkot húzott maga után a levegőben.

— Parlamentér, — állapították meg a finnek — ezek valamit közölni akarnak. A zöld szín náluk a békés szándékot jelenti.

Fülsiketítő zúgással egészen alacsonyra szálltak és egyszerre csak zöld és piros papír-eső kezdett alászállingózni. Megint röpiratok! Ugyan, kit érdekelhet, hiszen itt megbukott minden eddigi röpiratkísérlézés. Csak úgy megszokásból vettünk fel egy pár cédulát. De alig pillantottunk bele, hallatlan izgalom fogott el mindnyájunkat.

— A Szovjet és Finnország kormányai Moszkvában aláírták a békeszerződést, — állt nagy betűkkel a röpiratokon finn és orosz nyelven, — délelőtt 11 órakor fegyverszünet az egész fronton!

Ha a legnagyobb hatású bombák estek volna köznök, az sem okozott volna nagyobb riadalmat, a táborban. Vadul futkosott mindenki össze-vissza. Kiabáltunk, magyaráztunk, kérdezősködtünk. Csak percek múltán jutott eszünkbe, hogy mégis utána kellene járni a dolognak a tábornoknál. Ő talán többet tud.

A tábornok sátra előtt nagy csődület volt, ugyanolyan zürzavaros társaság volt ebben a pillanatban a finn tisztikar is, mint mi, újságírók. Ebben a pillanatban jött elő a vezénylő tábornok. Levette a szőrmekucsmáját. Komoly, de érezhetően megindult hangon, a finnek lassu szótagolásával beszélt.

— Utasítást kaptam, hogy 11 órakor be kell szüntetni az ellenségeskedést. A háborúnak vége. Aláírták a békeszerződést. Uraim imádkozzunk Finnországot!

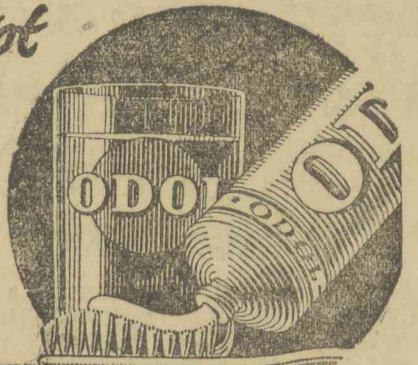
Ott, a behavazott erdő kis tisztásán valamennyien együtt térdeltünk le a hóba és mindenki a maga nyelvén, de egyforma érzéssel adott hálát Istennek, hogy a borzalmak véget értek.

BÉKEFUTAROK A „MINDENKI FÖLDJÉN”

Igen, a béke váratlanul megérkezett, de hogyan jut el a hír azokhoz, akik innen 100 meg 100 kilométerre járnak az uttalan erdőket, behavazott tundrákat, befagyott mocsarakat, a Mindenki Földjét? Mert innen, ahol mi vagyunk, északra 5—600 kilométernyire már megszűnt minden szabályszerű front-harc, az óriási uttalan területeken szabadon

A szép fogak csodálatot keltenek

ha helyesen ápolják őket. A legbiztosabb módszer egészséges, gyöngyfehér fogak elérésére a fogtisztító ODOL fogpéppel való fogápolás. Használjon a mindennapi fogápoláshoz ODOL fogpépet.

ODOL

ugy, hogy azok leszálló helyet kerestek, mert élelmiszert és fegyvert hoztak a körülzárt és megközelíthetetlen orosz csapatoknak.

„VÉGE A HÁBORUNAK, NINCS ELLENSÉG”

A behozott foglyok között volt egy politikai biztos is. Megmotozták és egész sereg röpirat volt nála. Az volt a feladata, hogy a finn propagandairatok ellen keltsen megfelelő hangulatot. A finnek ugyanis nagyon ügyes propaganda iratokat terjesztettek az orosz katonák között. Megmagyarázta ez az irat, hogyan kell megadni magukat és csábító ígéretek tett, hogy aki magával hozza a puskáját, megfelelő municióval, az nemcsak jó ellátást kap, hanem pénzt is. Pontos árjegyzéke volt az orosz fegyvereknek: egy gépfegyverért 500 finn márkát adtak, egy harciokocsitért sértetlen állapotban 10 ezer márkát, egy repülőgépet pedig 100.000 márkát kapott az orosz, aki áthozta.

Ezzel szemben kellett ellen-propagandát kifejteni. Ezt úgy tették, hogy a poklok minden kinjárt helyezették kilátásba annak, aki finn fogságba kerül, úgy festették le a finneket, mint az eleven ördögöket. Ezért harcoltak olyan elkeseredetten az oroszok még a legreménytelenebb helyzetben is, az utolsó lehetőségig.

— Három hónapja vagyok a fronton, — magyarázta a politikai biztos — de csak most láttam először finn katonákat. Láthatatlan ellenféllel harcoltunk, soha sem tudtuk, hogy honnan, mikor kapjuk a halálos lövéseket. Nem gondoltuk volna soha, hogy ilyen sok finn katona áll velünk szemben.

D. T. T.

jár-kel mindenki, akár finn, akár lapp, akár orosz. Amint a két front közötti uratlan terület a Senki Földje, úgy „Mindenkori Földje” ez a terület, ahol napokig, hetekig járhat az ember anélkül, hogy élőlényel találkozná.

Nyomban sí-járőrök, kutyaszánok indultak útnak, hogy felkutassák mindazokat a katonákat, akik már az előző napokban járőr-útra mentek. Zöld és fehér zászlókat vittek magukkal, hogy már messziről észrevehessék a békés szándékot és ne esék végtelen összeütközés a béke létrejötte után. A Mindenki Földjén százezreket óvatosságnak kell lenni, mint bárhol a front mentén, mert

minden fa, minden hóbucka ellenséget rejteget.

Ezen a vidéken az ellenfelek nem is látják szemtől-szembe egymást soha. Aki előbb látja meg a másikat, az győz, mert a finn lövészek és a szibériai puskások egyformán pontosan találják célba. A láthatatlan ellenfél csak akkor mutatkozik, amikor már leadta a halálos lövéseket. Lehet, hogy a Mannerheim-vonalban borzalmasabb volt a pergőtűz, a Ladoga-tó mentén rettenetesebbek voltak a tanktámadások, Suomisalminál kegyetlenebbül pusztított a fagy-halál, de olyan irgalmatlan, kiszámíthatatlan, mindenünnen leselkedő veszedelem sehol sem környékezte a harcolókat, mint itt, a sarkkör uttalan, jeltelen, végtelenbe vésző erdőiben és hómezőin. A finom porhavon nesztelenül síkló, a végtelen sarki éjszakában láthatatlan finn katonák legtöbbször még a puskát is mellőzték, hogy az esetleg közelben lévő orosz járőrök ne is sejtjenek semmit, a borotvaéles, hatalmas, széles pengéjű finn kés, a punkko, hangtalanul dolgozott, a hó pedig szintén hangtalanul csapódott össze a lezuhanó test fölött.

A BÉKE MENEKÜLTJEI.

Délután már megérkeztek a közelebbi portyázó járőrök. Egyik — Arvo Arienne hadnagy hatvan tagu csapata éppen utban volt hazafelé egy tíz napos vállalkozás után. Utjukról külön regényt lehetne írni. Csak távirati stílusban jegyezzük fel, mi minden történt velük a tíz nap alatt, míg a sarkkör hómezőit járták. A feladatuk az volt, hogy a Merkejärvi környékén elsáncolt orosz csapatok hátsó összeköttetéseit zavarják. Ezt olyan sikerrel cselekedték meg, hogy a felmentésre siető páncélos osztagot is arra kényszerítették, hogy elsáncolja magát. A páncélkocsik a nagy hidegben úgy odafagytak a talajhoz, hogy többé nem lehetett megindítani őket és most ez a csoport újabb felmentő csapatokat vár. Közben egy külön harciokcsi is elbukkant. Ezt kézigránatokkal tették ártalmatlanná, illetőleg mozgás képtelenné, de közel nem mehettek hozzá, mert a gépfegyverei működtek. Három napig őrizték a kocsit, akkor ugylátszik elfogyott a bennülők élelme, mert ketten menekülni akartak.

Mindkettő halva maradt a hóban.

A tank legénysége, még öt ember, megadta magát. Arienne hadnagy magával hozta őket. Az egyik halott Kondratjeff tábornok volt, a felmentő tank-brigád vezetője, aki előre jött megnézni, mi a helyzet Bátor katona volt, megszerezte a legnagyobb szovjet kitüntetést, a „Szovjet hőse” címet is, mert évekkel ezelőtt tagja volt annak a mentő expedíciónak, amely nagy veszedelmek között mentette meg a jég közé bebörtönözött szovjet tudományos sarki expedíció embereit. De ezzel még nem ért véget Arienne hadnagy csapatának szereplése.

Még két repülőgépet is elfogtak,

CAPITOL mozi

Ma és a következő napokon bemutatja a neveltető bohózatot

GORILLA

melynek főszerepét a

Ritz-fivérek

továbbá Lugosi Béla és Anita Louise játsszák

A POLLÓ mozi

Lányok veszélyben

Érdekes cselekményű francia film a mai generáció életéből. — Főszereplők: Micheline Presle, Marcelle Chantal, Jacqueline Delubac. — Rendezte: G. W. Pabst.

Részletes végrehajtási utasítás a 2 százalékos nemzetvédelmi adó beszedéséről

A törvény gyakorlati alkalmazásának érdekesebb kérdései

A pénzügyminiszter utasítást adott a pénzügyi hatóságoknak az új kivételes nemzetvédelmi két százalékos forgalmi adó alkalmazásának kérdésében.

Most ismertetjük a rendelet egyéb vonatkozásait.

A rendelet világosan kifejti, hogy ez a két százalékos adó mindenféle áru után leróvándó, bármilyen természetű is legyen az, valamint minden ingó és ingatlan eladás után. Az adó leróvándó külön-külön minden eladás után, tehát

minden egyes alkalommal, amikor az árút vagy egyéb javat egyik kézből a másikba juttatják eladás útján,

amíg ez végső rendeltetési helyére, vagyis a fogyasztóhoz kerül.

Ez kétségtelenül azt jelenti, hogy ugynevezett többfázisú forgalmi adóról van szó, vagyis meg kell ezt fizetni a gyárosnak vagy iparosnak, amikor az árut a nagykereskedőnek eladja, le kell rónia aztán ismét a nagykereskedőnek, amikor az árut továbbadja és a kiskereskedőnek ismét, amikor tőle azt a fogyasztó megvásárolja. A rendelet szerint a taxa akkor róvándó le, mikor ez a továbbítás eladás útján történik. Kérdés ennél fogva, miként kell leróni a bizományi áruknál, amelyek tudvalevőleg csak akkor tekinthetők eladottaknak, amikor a viszontelárusító tényleg eladja őket, vagyis amikor elszámol és kifizeti azokat.

Eladásnak kell tekinteni azt is, ha valamely terhes művelet történik, tehát cesszió, koncesszió, stb. Adóköteles a magánosok egymás közötti ügylete is, még ha ez nem is írásbeli megállapodással történik. A különbség csak az, hogy hiteles iratok útján történő eladásoknál ezt az adót készpénzben kell lefizetni, míg minden egyéb esetben bélyeg formában.

A hatóságok számára történő eladásoknál az adó nem kötelező.

Lapunk legutóbbi számában közöltük és alább megismételjük azoknak az áruknak a jegyzékét, amelyek mentesek az alól az adó alól. Kiemeljük, hogy

mentes ez alól minden mezőgazdasági termék eladása, amit a termelő piacokon, vásárokon, vagy saját lakhelyén cselekszik.

A rendelet „agricultor taran”-t említi, ami mezőgazdasági parasztot jelent, de kétségtelenül vonatkozik ez minden mezőgazdára, bár ezt még valószínűleg tisztázni fogják. Minthogy csak a tőzsdei műveletek mentesek az adó alól, ennél fogva a rendelet kiemeli, hogy a bankok, vagy magánosok által történő értékpapír-eladásánál ezt a taxát meg kell fizetni.

MIKOR FIZET AZ IPAROS FORGALMI ADÓT?

A rendelet mindenütt árukról és javakról beszél, amiből az következik, hogy a munkaszolgáltatás nem esik adó alá. Ez azért fontos, mert egyébként a rendelet az iparosokat is megemlíti. Ha tehát például egy szabó a neki átadott szövetből ruhát csinál, akkor ez nem áru, viszont ha — mondjuk — megrendelésre butort készít és szállít, akkor mindenesetre eldöntendő, hogy ez áru-e vagy munka, vagy mind a kettő és ez utóbbi esetben mennyi összeg esik az árua és mennyi a munkára? Előrelátható, hogy ehhez hasonló kérdés a gyakorlatban sok fog felvetődni és ennek tulajdonítható, hogy

a miniszter igen humánusan és bölcsen az ellenőrzésre átmeneti időt engedélyez.

50 lei értékig semmi után nem jár ez a taxa. A ren-

A hústalan napok és a heti piacok összeegyeztetése

A timisi élelmiszeri cég vezetősége tegnap beadványt intézett a nemzetgazdasági minisztériumhoz a hústalan napokon, szerdán és pénteken való árusítás tárgyában. Kérte egyben a cég a helybeli kereskedelmi és iparkamarát, valamint az állategészségügyi vezérfelügyelőséget is, hogy hasonló értelemben támogassák illetékes helyen a cég előterjesztését. A beadvány hivatkozik arra, hogy a hetipiacok a legtöbb helyen a szerdai és pénteki hústalan napokra esnek és erre való tekintettel kéri a heti piacoknak olyan napokra való áthelyezését, amikor szabad a henteseknél, mészárosoknál és az üzletekben a hús árusítása. A cég továbbá kéri, hogy a nyári hónapok alatt, május elsejétől október elsejéig a romlandó árut a hústalan napokon is árusíthassák.

delet szerint ez a határ inkluzív értendő, tehát csak 51 lei után kell már a taxát leróni.

Eladási árak a nagykereskedőnél a számlán, kiskereskedőnél az üzletben kifüggesztés útján feltüntetett árat kell tekinteni. A számlázási árál a forgalmi adóról szóló törvény 4-ik szakaszának intézkedései irányadóak.

A rendelet a töredékszámokra nézve csak annyit mond, hogy a töredékszámokat ki kell kerekíteni. Minthogy a kincstár csupán 2, 4, 6, stb. lei értékű forgalmi bélyegeket bocsátott ki, ebből az következik, hogy a kerekszám alatt minden száz leien felüli összeg után ismét 2 lei rovándó le. Gyakorlatilag ez úgy képzelhető el, hogy száz lei után két lei jár, de már százegy után 4 lei.

Szerződéses eladásnál az érték az, ami után átírási díjat kell fizetni. Tehát városi ingatlanoknál a bruttó jövedelem 15-szöröse, falusi ingatlanoknál a jövedelem 10-szerese.

A KISZÁMITÁS MÓDJA.

A mai napon a pénzügyi hatóságokhoz érkezett végrehajtási utasítás szerint az itt említett jegyzéket sorszámozott, cotoros (töszelvényes) tömbökből kell kiállítani és részletezni kell az eladott, vagy elfogyasztott cikkeket és az árakat. A tömbjegyzékeken rajta kell lennie az illető kibocsátó cég nyomtatott cégének (felül), a bélyegyet pedig úgy kell ragasztani, hogy a jegyzék kitépésénél a bélyeg fele a cotoron maradjon. Addig is, míg a cégek cégükkel nyomtatott, füzött tömböket tudnak készíttetni, ugyancsak sorszámozott, füzött tömb lapjaira, felül oégbélyegzőjüket nyomják rá. A vevőnek kiadandó jegyzékben az eladási végösszeg után rájegyzendő az alkalmazott bélyeg értéke.

A két százalékos adóbélyeg alkalmazása (50 leig bezárólag mentes) 51 leitől felfelé kezdődik, az 51 leitől felfelé az eladási végösszegeknél mutatózó frakciók mindig felfelé egészítendő ki, tehát pl.: 51—99-ig 100-ra. A két százalékos adó kiszámítása kiskereskedőknél csak az üzletben kifüggesztett, reális eladási árak, nagykereskedőknél a számlázott, a forgalmi adótörvény 4. szakaszában megállapított árak után rovándó le.

A KISZÁMITÁS ÖSSZEALLITASA.

A kereskedők, iparosok, vendéglősök és mindazok, akik ezen adó alá eső műveleteket végeznek, kötelesek napi nyilvántartást vezetni az eladásokról, vagy fogyasztásokról, amelyekre ezen adót alkalmazta és a nyilvántartás minden hó első napján az illetékes pénzügyigazgatósághoz nyújtja be az eladási összeforgalom, valamint az alkalmazott bé-

Életbelépett a cement, petróleum és fémáru új fogyasztási adója

A pénzügyminisztérium 563.274—1940. sz. alatt körrendeletet intézett az egyes kivételes pénzügyigazgatóságokhoz és ebben a rendeletében közölte, hogy 1940 április elsejei hatállyal életbelép többek között az a törvény is, amely a petróleumtermékekre, a cementre és egyes fémárukra új fogyasztási illetékeket állapít meg. Ezt a törvényt már ismertettük és az alábbiakban az érdekeltek közelebbi tájékoztatása végett közöljük a felemelt illetékeket:

Petróleumtermékek: Gazolin és a 0.785-ig terjedő sűrűségű benzín kg-ja után 7.50 lei. F1. nomított, vagy párolt petróleum, amelyet nem világítási célokra használnak fel, kg-ja után 2 lei. Motorin (0.831—0.900-ig terjedő sűrűséggel) kg-ja után 2 lei. Pakura (maradék) kg-ja után 0.35 lei. Bármelyik más különleges fűtőanyag, melynek sűrűsége plus 15 fok Celsiusnál legalább 0.870 és amelyet fűtőtestekhez, gőzkazánokhoz, stb. használnak, kilogrammonként 0.60 lei. A 0.901—0.980 sűrűségű ásványi olajak kilogramja után 15 lei.

Cement: A cement után fizetendő fogyasztási illetéket kilogrammonként 0.50 leire emelik.

Fémipari termékek: Hengerelt vas, amely az 1034. és 1035—1043. vámtételekben szerepel (drót, kereskedelmi vas, betonvas) kg-ként 0.90 lei. Vasúti, villamos sínek, vastraverzek, vagyis mindazok a cikkek, amelyek az 1044—1048. vámtételekben szerepelnek, kg-ként 9.95 lei. Hengerelt vaslemez, melyek az 1049. vámtételben

CEBOTARI MÁRIA

a drezdai opera kiváló énekesnője méltó partnere Gigi Benjamino világhírű tenoristának a **CAPITOL** legközelebbi filmjében, melynek címe:

DAL AZ ANYÁRÓL

lyegek értékének, bélyegkategóriánkénti kimutatásával. — Az elhasznált jegyzéktömbök, a kereskedelmi számlák módjára tíz évig megőrzendők és ellenőrzések alkalmával a kincstári közlegeknek felmutatandók, — a törvényes következmények terhe alatt.

Ezen adóbélyegek alkalmazásának ellenőrzésére hivatottak az összes, a pénzügyi törvényekben megjelölt pénzügyi szervek és pedig a miniszteri határozatokkal kinevezett ellenőrök, valamint a kerületi ellenőrök a saját kerületükben.

Minden vevő, tehát közvetlenül fogyasztó is, köteles fenti adóbélyegekkal ellátott eladási jegyzéket kérni, mert különben épp úgy büntetendő, mint az eladó és egyetemlegesen felelős a kincstárnak okozott kárért. A különböző értékű bélyegek százas lapokban az illetékes kerületi adóhivataloknál szerzendők be, azok árának egyidejű befizetése által.

Tekintettel az idő rövidségére és különösen arra, hogy az elsőfoku büntetés súlyossága mellett visszaesés esetén már 15—30 napi elzárás büntetése is jár, felhívjuk az érdekelteket, hogy alkalmazkodjanak a fentiekhez, mert az ellenőrző szervek nem tekinthetnek el semmiképpen a törvény előírásától.

KIK MENTESEK?

A törvény 21. szakasza értelmében kivételnek ezen adó alkalmazása alól a következő cikkek: kenyér, liszt, tengeri, só, cukor, hus, zsírok, vagyis a zsír, ételolaj, vaj, tej, zöldségek, az országban termelt gyümölcsök és vetemények, — kivéve az iparüzemi és konzervgyárak termékei, — a CAM (monopol) termékek, bélyegek, világító petróleum, ujságok, időszaki lapok, az értéktőzsdei ügyletek, valamint a mezőgazdaság mindennemű terméke eladásai, amelyeket a földművelő parasztok piacokon, terményvásárokon, vagy kereskedőknél, vagy pedig otthon a saját lakásukon eszközölnek.

szerepelnek, vastagság szerint: 2—5 milliméterig, vagy ezen felül kg-ként 1.30, 2 milliméteren alul 0.7 milliméterig 1.30 és 0.7 milliméteren alul 1.30 lei. Festett, galvanizált, hengerelt vas, mely az 1050—1054. vámtételek alatt szerepel, 1.30 lei kilogrammonként. Öntött vascsövek, amelyek az 1077—1079. vámtételek alatt szerepelnek, azon csövek esetében, amelyek falvastagsága 12 mm., vagy ezen felüli, 0.80 lei kilogrammonként, 12 milliméter falvastagságon alul 0.90 lei kg-ként. Hengerelt vascsövek, amelyek az 1080—1082. vámtételek alatt szerepelnek, kg-ként 2.20 lei. Egészségügyi célokra felhasznált, esetleg zomancozott öntöttvas cikkek, amelyek az 1089. vámtétel alatt szerepelnek, kg-ként 2.20 lei. Öntött vasüstök, kályhák, amelyek az 1093. vámtétel alatt szerepelnek, kg-ként 1.80 lei. Radiátorok, amelyek az 1094. vámtétel alatt szerepelnek, öntöttvasból kg-ként 1.80 lei, kovacsolt vasból 3.50 lei. Azon importált áruk esetében, amelyek az 1095—1138, 1190—1221 és 1230—1323. vámtételek alá tartoznak, abban az esetben, ha összetételükben vas, vagy acél is van, kg-ként 1.10 lei fogyasztási illeték fizetendő.

A rendelet ezután utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy április elsejei hatállyal gondoskodjanak arról, hogy mindazok a termékek, melyek a fenti árúkat előállító gyárakból kikerülnek, már az új illetékekkel megadózva jussanak forgalomba.

A Szovjet exportnehézségei

Aki egy pillantást vet az orosz külkereskedelem utolsó évekből statisztikájára, az tisztában van azzal, hogy a szovjetállamban az export jelentőséggel nem bír. Tíz év alatt csaknem negyedére esett. A Szovjet 1930-ban 4539 millió rubelért, 1938-ban 1324 millió rubelért szállított ki árut, az utóbbi 150 millió dollárt tesz ki, vagyis 30 milliárd leit, ami egy nagy állam részéről számba nem vehető mennyiség. A Németország felé irányuló külkereskedelem a fentemlített két esztendő között 212 millió márkáról 65 millió márkára esett.

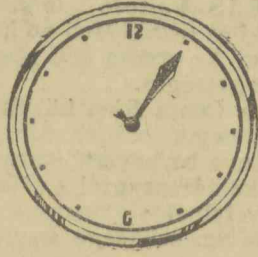
A szovjetgazdálkodás a legautartikusabb elvét vallja és magát 1922 óta igyekezett külvilágtól függetleníteni. A gépesítés előrehaladása folytán fel tudta használni azokat a petróleumfeleslegeket, amelyeket azelőtt exportált. Hamost petróleumot akarna exportálni, úgy a traktorokra berendezett földművelést vissza kellene fejlesztenie és a hiányzó lóállományt pótolnia, ami éveket vesz igénybe. Hasonló a helyzet a textilnövények tekintetében. A textilipar csak az utolsó években fejlődött annyira, hogy pótolni tudta a nagy ruhahiányt, amely azáltal adódott, hogy egy évtizeden át nem volt import, de nem volt elegendő belső termelés sem. Ha a textilnyersanyag egyrészt most exportálnák, a gyárak megakadnának a termelésben és a ruházati cikkekben ismét hiány állna be. Vasérc kivétel esetében le kellene csökkenteni a gépipart, amely ma már olyan volument ért el, hogy a belföldi nyersanyagokat felemészti. A világ egyetlen államában sem olyan veszélyes az ipari válság és az ipari keretek leépítése, mint Oroszországban, ahol a munkás elhelyezéséről gondoskodni kell, tehát a szakmára kitanított munkást nem lehet egy igazi válság áldoztatávé tenni. A Szovjet tehát csak úgy exportálhat, ha több nyersanyagot tud termelni, mert a már elért ipari méreteket a munkáskérdés miatt sem fejlesztheti vissza.

Lehetséges-e a többtermelés? Ennek a kérdésnek eldöntése előtt még az exporttal kapcsolatos más kérdésre kell figyelemmel lennünk. A szovjetrubel nem az a pénz, amelyről a nemzetgazdaságtan beszél, mert nincsen korlátlan értékmerő és csereszakói képessége. Ezenkívül a pénz egyéb tulajdonságaival sem bír: nem lehet például investíciókra fordítani, nem lehet azzal korlátlanul vásárolni. A rubel inkább árújegy, amelyért a szovjetmunkás bizonyos mennyiségű és öt kvótáisan megillető árut kap. Hogyan tudja majd a szovjetállam a külföldön készült árumennyiséget elosztani? Csakis úgy, ha emeli az árukvótát, azaz bizonyos cikkekből egy munkás többet kap, mint azelőtt kapott. Ez pedig béremelés, amelynek ellenében a munkásnak nagyobb ipari teljesítményt kellene szolgáltatnia. De képes-e erre akkor, amikor a nyersanyagkivétel miatt az ipari termelést — mint előbb említettük — korlátozni kell? A szovjetgazdaság ma strukturájában a kompenzációs árucseré, tehát két oldalon sújtán az ipar fejlődését.

A többtermelés fokozásának kérdésénél felmerült a külföldi szakértők alkalmazása. Ez nem új Oroszországban, hiszen 1928-tól 1932-ig negyvenezer külföldi, magasállású szakértőt alkalmazott a szovjetipar és a bányászat. Ezek közül nagyot csak az amerikai szakértők produkáltak, mint Cooper, az urali elektromos centralé építője, vagy egy másik, aki a niszij-novgorodi hatalmas automobilgyárat létesítette. A többi szakértővel azonban állandóan konfliktus volt. Nem tűrték a szovjetbiztosítók ellenőrzését és fensőbbeségesen viselkedtek az orosz mérnökökkel szemben. Holott — ha ez újszerűen is hangzik — az orosz mérnökár tudása vetekedik a nyugati mérnökök képzettségével. A cári Oroszországban nagy súlyt helyeztek a mérnökképzésre. A műegyetemi időszak hét éven át tartott, a mérnökhallgatók külön egyenruhában kiváltságos kasztot képeztek. A műszaki főiskolákba nehéz volt bejutni és szigorúan folyt azokban a rostálás. Ennek következtében azonban kevés volt a mérnök és még nagyobb hiány jelentkezett a művezetőkben, technikusokban.

Az üzemekben napirenden volt a belföldi és idegen műszaki alkalmazottak viszálja. A külföldiektől megkövetelték, hogy kommunisták legyenek, viszont bizalmatlanul fogadták őket még ott is, ahol színleges készség mutatkozott az ország ideológiájának befogadására. Végül is nyílt színvallásra kényszerítették a külföldi szakértőket azzal, hogy megkövetelték az orosz állampolgárság felvételét. Aki erre hajlandó nem volt, az azonnal tartozott, — nem egy esetben orosz feleségeik és gyermekeik hátrahagyásával — az országot elhagyni.

A külföldiek beilleszkedésének akadálya volt, hogy nem tartoztak szolgálati csoporthoz. Ilyen hovatartozás nélkül szinte elveszett ember

Szükség esetén egy
mánuš is megfelel

de természetesen tökéletesebb kettővel.

A kávé is csak akkor tökéletes, ha Franck-kávépótlékkal készül.

Mit akar Németország?

A „Frankfurter Zeitung“, amelyet a német külügyminisztérium gyakran használ fel szócsonké a külföld felé, hűsvéti számában ismét részletesen foglalkozik a Lebensraum gondolatával, amely Hitler januárvegi beszéde óta úgy a német sajtóban, mint pedig a külföldi sajtóban állandóan napirenden szerepel a legkülönbözőbb megvilágításokban.

A „Frankfurter Zeitung“ e cikke mindenekelőtt a német háborús céllal foglalkozik és megállapítja, hogy a nyugati hatalmakkal szemben a múlt év őszén egyáltalában nem voltak Németországnak háborús céljai. Franciaországgal és Angliával nem akart háborút viselni, sőt teljes terjedelmében tiszteletben kívánta tartani Franciaország és Anglia jogos érdekeit és mindkét nagyhatalommal nagyvonalú együttműködést akart kezdeményezni. „Természetesen azzal az egyetlen feltétellel — írja tovább a lap, — hogy a nyugati hatalmak is számolnak Németország életérdekeivel Kelet-Európában“. Ezt a német szándékot a nyugati hatalmak három politikai aktusa akadályozta meg a „Frankfurter Zeitung“ szerint: a Lengyelországnak adott garancia-nyilatkozat, a hadüzenet Németországnak, végül Hitler Adolf békejavaslatának elutasítása a lengyel hadjárat befejezése után. „Csak Németország emez utolsó javaslatának elutasítása után állított fel Németország háborús célt, amely így hangzik: meg akarja nyerni a rákényszerített harcot és a nyugati hatalmakat arra akarja kényszeríteni, hogy ismerjék el az új európai rend alapelveit“.

Ezután áttért a cikk a Lebensraum-fogalom értelmezésére. Elismeri, hogy ez a szó alkalmas arra, hogy bizalmatlanságot és ellenséges érzelmeket ébresszen fel Németország ellen. „A Lebensraum szó egy politikai állfilozófia veszedelmes álneve és csalóka, csábító szava, amellyel az önkényű szűkségérzésnek, a féltelenséget lövőnek, az akadálytalan expanzió történelmi hivatásnak, a károszt rendnek jöveköznek beállítani“ — így jellemzi a „Frankfurter Zeitung“ hívsos körök felfogását a Lebensraumról. Ezután így folytatja:

— Ha készek vagyunk arra, hogy a tényleket hívsos távlatból szemléljük, felfogjuk azok történelmi összefüggését és megértsük valódi arányukat, akkor meg fogjuk érteni a német Lebensraum körüli harc értelmét. Elismerjük, hogy a Lebensraum fogalma sokértelmű. Nem is akarjuk megkérdőjelezni, hogy itt pontos meghatározását adjuk. Eléneke tartjuk, hogy utalunk azokra a történelmi tendenciákra és eseményekre, amelyekre mind gondolunk, amikor a Lebensraum fogalma felmerül. És itt három fejlődési sort kell megkülönböztetnünk, amelyek egymást elősegítik és feltételezik. A kiindulópont minden esetben a nemzeti szociális forradalom centrális eseménye: végpontként pedig Németországra nézve a nemzeti, a gazdasági és az európai Lebensraum három formája jelentkezik.

— A nemzeti Lebensraum kifejlődése két, tős processzust tartalmaz: az első fázisában összeolvasztja a két legnagyobb korszellemet: a nacionalizmust és a szocializmust a politikai, gazdasági és szociális élet új értelmezésévé, ami történelmi események radikális kikapcsolása által

akárki a Szovjetben. Egvedül senkise nem állhat meg. Felfelé és lefelé barátokról kell gondoskodnia az embernek, hogy ezek biztosítsák politikai megbízhatóságát és ezek vele együtt egy csoportot alkotnak. Ha emberek összeszoknak, szinte önszónéknak. Ha egy művezetőt más gvarba helyeznek, néhány hét múlva volt munkatársai követik őt. Mindenütt közösen intézik dolgaikat. Együtt szerzik a szövetet, együtt a lakást. Ilyen zárt egységekbe nagyon nehéz bejutni és nagy szívósság kell ahhoz, hogy a viszonyokhoz való alkalmazkodás időtartamát az idegen kibírja. Ez

addig elképzelhetetlen energiákat szabadít fel és azokat egységes terv szerint egy fölényes vezetés szolgálatába állítja; a második fázisában a nemzeti vonzóerő és kifejlődés processzusát jelenti, amely erőteljes lökésekkel befejezi a nemzeti egységnek a múlt században csak töredékszerűen elért művét és az államhatárokat kitolja egészen a népi határokig. Mint nemzeti állam formáját érte el és ennek elérése után olyan fejlődést zár le, amelyet Európa más népei már korábban elértek.

— Németország gazdasági Lebensraumja tovább terjed, mint nemzeti Lebensraumja. Ez magában foglalja más országokkal való gazdasági együttműködés és összefonódás rendszerét, amely Németország gazdasági életvezetését oly mértékben függetleníti, hogy mint egyenjogú nagyhatalomnak politikai pozícióját más nagyhatalmak nem fenyegethetik többé gazdasági nyomással, vagy kényszerrel. El céltűzés határozza meg a gazdasági Lebensraum határait. Ezek mindenkor nyitlak és rugalmasak ott, ahol az árucserreforgalom a saját törvényeinek engedelmeskedik és ahol ezzel nem éneke vissza politikai célok érdekében: viszont zártak ezek a határok ott, ahol a nyersanyagmonopóliumok és forgalmi utak politikai kontrolja a szabad világereskedelem teóriáját gyakorlatban titkos világalommal változtatja át. Ebben az értelemben a gazdasági Lebensraum lényeges szerkezet alapeve — az autarchia. Ez nem jelent alapvető elzárkózást, csupán biztonságot minden idegen befolyással szemben.

— Németország európai Lebensraumját politikai értelemben kell felfogni. Ennek határai is túllépik a nemzeti Lebensraumot, de nem esnek egybe a gazdasági Lebensraum határaival, mivel más síkon fekszenek. Ezek a határok az európai szárazföldnek azt a politikai zónáját zárják körül, amelyben Németország a maga biztonsága érdekében nem tűrhet idegen hatalmi bástyákat és amelyben centrális fekvése, eddigi teljesítményei és felelőssége folytán vezetési igényt (Führungsanspruch) kell bejelentenie. Ezáltal csupán ugyanazt a tevékenységet igényli, amelyet Anglia és Franciaország a maguk politikai életterében már régóta gyakorolnak, Anglia az Empire-ben, Franciaország pedig gyarmatbirodalmában. Amíg azonban a nyugati hatalmak nem mondanak le arról, hogy idegen életterekbe is benyomuljanak, addig Németország Európa új rendjét az életterek világos elhatárolására és tiszteletben tartására óhajtja felépíteni. Olaszországgal és Oroszországgal való együttműködését már eme alapelv szerint rendezte.

— Ha tehát Németország háborús célja a maga Lebensraumjának biztosítását követeli, még pedig nemzeti, gazdasági és európai Lebensraumját egyaránt, úgy ez nem gonosz merénylet a világ ellen, hanem a végsőkig elszánt harc egy konstruktív gondolatért. Amidőn Németország minden vonatkozásban teljes jogú nagyhatalmi állására való elveszthetetlen igényért harcol, ugyanakkor a tartós európai életrend elengedhetetlen feltételeként küzd — fejezi be érdekes cikkét a „Frankfurter Zeitung“.

a csoportrétegződés egyben magyarázatát adja annak, hogy a Szovjetben ritkán vannak egyéni letartóztatások, hanem azokat tömegesen hajtják végre. Nehéz elképzelni, hogy a múlt tapasztalatai után most ismét tízezerrel ékeljenek be idegeneket a Szovjet társadalmába, különösen most, amikor 1932 óta az orosz szakemberek önzete nőtt és a szovjettermelés technikája feltéve őrzött sajátossággá lett. Külföldi szakemberek segítségével az orosz többtermelés és így a kivitel fokozásának kérdése politikai és társadalmi okokból kivihetetlennek látszik.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lel. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lel. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lel. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lel. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lel kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lel.

TELEFON

18—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A fényképezés csodái

68 títkaik tárulnak elénk, ha ellátogatunk Engel Endre ismert fotóriporternek a belvárosi Libertati-tér 4. szám alatt levő fotószalonjába. Engel Endre neve elé nem pusztán díszítő jelzőnek tettük oda az ismert melléknevet, mert a szó szoros értelmében ismert fotóriporter és pedig nemcsak a Banatban (Bánság), hanem messze földön és jócsengésű neve van szakmájában, Bucurestiben is. Még nem hagyta maga mögött az iskola padját és máris fényképezéssel foglalkozott. Aztán kitanulta azt és pedig nemcsak gyakorlatilag, hanem elméletileg is, mert hiszen a fényképezés ma nem ipar, hanem művészet és tudomány. Engel Endre egészen fiatalon szakmájában az első sorba került. Királyok, miniszterek, nagyméltóságú személyek, udvari vadászatok, országos ünnepélyek fényképezése lett. Felvételeit közölték bucarestii és külföldi lapok is. Első volt szaktársal között, aki meghonosította nálunk az ucai filmfelvételeket. Csodálatos gépek, reflektorok, napnál fényesebb villanylámpák láthatók ott. A felvételek készítésére szolgáló helyiségben a sokféle felvétel között mint a fényképezési szerszámok arisztokratája, ott látható a Kinofoto nevezetű gép. Ilyen gép Bucurestin kívül még sehol másutt az országban nincsen üzemben és a találmány tulajdonosától Engel Endre kapta felhatalmazást, hogy azt az érdeklődő fényképezésnek bemutassa. Ez a gép ugyanis pillanatok alatt kilencven felvételt készít és a fényképezett személy ezalatt mozoghat és tetszésére változtathatja helyzetét és arcának kifejezését. Különben nincsen a fényképezésnek a fajtája, amelyet ebben a szalonban ne készítenének a legművészebben. A fogadószobához, a felvételi teremhez csatlakozik még a modern laboratórium és a montázsműhely. A laboratóriumban is csupa újszerű berendezés. Hosszú hasábokat írhatnánk tele a berendezés ismertetéséről. Nem írunk azonban szöveget, hanem csak látogatásunkról számolunk be. És a közönséget különben csak az érdekli, hogy ebben a fotószalonban pompás képek készülnek, olyan képek, amelyekről nemcsak az van elragadtatva, akiről azt csinálták, hanem mindenki, aki azokat nézi. Ez pedig a legszebb bizonyítvány az Engel-fotószalon részére. Engel Endre mellett még egy másik ismert szakember is működik a fotószalonban, Gergely Sándor a fényképezés nagymestere, aki hosszú évek tapasztalatait és sikereit hozta oda magával.

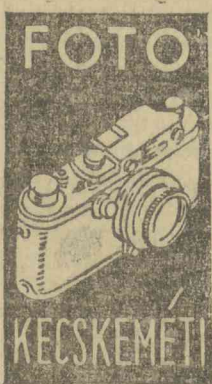

FOTO LEICA

fényképezőgépek, kellek, felszerelés

Szines filmek

Laboratórium, előhívás, másolás.
TIMISOARA I.

— **IDŐJÁRÁS.** Változó felhőzet, sok helyen borús idő, északi és északkeleti szél, a hőmérséklet nem változik. Az ország déli részében esőzés, vagy havazás lehetséges.

— **Amerika Costa Rica köztársaságtól szigetét vásárol.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok köztársaságtól a Kókusz-szigetet. Ennek a bérbevételnek a Panama-csatorna megerősítése miatt van szüksége az Egyesült Államoknak. (Rador)

— **Megdrágnult az útlevél.** Bucurestiből jelentik: Az útlevelek bélyegilletékét április 1-től kezdve felemelték. Az 1 éves útlevelek bélyegilletéke 1000 lel helyett 1200 lel, a fél éves útleveleké 700 lel helyett 900 lel, a három hónapos útleveleké 500 lel helyett 600 lel. Ehhez jön még az 500 leles túrisztikai bélyeg.

— **Elhunyt magyar arisztokrata hölgy.** Rómából jelentik: Özvegy herceg Odeschalhi Boldizsárné, született Rucellai Emilia grófnő, az egyik legnagyobb magyar hitbizományának, a szerémi hercegségnek urnője, tegnap 83 éves korában Rómában meghalt. Férjének életében nagy házat vittek Rómában és palotájukban nem egyszer megfordult néhai Erzsébet királyné is.

— **Földrengés a Fülöp-szigeteken.** Newyorkból jelentik: A fordhami egyetem szeizmográfja tegnap délután 5 órakor (amerikai időszámítás szerint) nagyarányú földrengést jelzett. A katasztrófa Newyorktól 12 ezer kilométer távolságban, a Fülöp-szigetek környékén játszódhatott le.

— **Uj-Zéland új miniszterelnöke.** Londonból jelentik: Wellingtonból érkezett jelentések szerint Cavage új-zélandi miniszterelnök elhunytá után Frassert nevezték ki a kormány elnökévé. A kormány többi tagjai változatlanul megtartották miniszteri tárcájukat. (Rador.)

— **Betörtek a constantai betegsegélyző pénztárba.** Constantából jelentik: Az elmúlt éjjel a betegsegélyző pénztár hivatalában betörést követtek el, de csak 20 ezer leit vihettek magukkal a tettesek, mert a pénztáros előző nap vizsautasított egy egymillió leies befizetést. A betörés körülményeiből arra következtetnek, hogy azt Florescu Florica és bandája követte el.

— **Megszüntették az export-prémiumot.** Bucurestiből jelentik: Ion Christu külkereskedelmi miniszter indítványára a szarvasmarha-export prémiumát minisztertanácsi jegyzőkönyvvel megszüntették. Mint köztudomású, az új külkereskedelmi rendszer már régebben valamennyi kiviteli jutalmat megszüntette, a szarvasmarha-export prémiumának kivételével. Annak idején az exportjutalmakat azért honosították, hogy a különböző árucikkek és termények külföldre való szállítását előmozdítsák. Miután most külföldön a román termékek ügyis rendkívül nagy keresletnek örvendenek és így azokért jó árat fizetnek, az exportprémiumok további fenntartása felesleges volt. Ennek eredményeképpen, mint már említettük, az utolsó még fizetett prémiumot is megszüntették.

— **A világ legnagyobb filmvállalata.** A nemrégiben kibővített berlini „Reichsstelle Film und Bild” 1934. óta több, mint 700 oktató filmet állított elő, 280.000 kópiával, kerekén 30 millió méter hosszúságban. Ez a rengeteg filmanyag elsősorban perze a német iskolai oktatás, 65.000 iskola céljaira szolgál, másodsorban azonban Dánia, Svédország, Hollandia és más országok szükségleteit fedezi.

— **A munkakamara közleménye.** Azok az iparosok és képesítéssel rendelkező munkások (segéd-ek), akik szakmai képesítésükre vonatkozó irataikat kicserélés céljából benyújtották a munkakamara-hoz, jelentkezzenek ott, vagy a céhirodában azok átvételére. Azok az iparosok, akiknek mesterkönyvük van és saját műhellyel rendelkeznek, kötelesek iparengedélyt kérni. Az erre vonatkozó kérvényhez csatolniuk kell a mesterkönyvet, az egészségügyi hatóságok engedélyét, a kétszáz leli befizetését igazoló nyugtát, valamint az állampolgársági bizonyítványt. A zsidó iparosok az állampolgárság felülvizsgálása alkalmával kapott esetleges iratot kötelesek csatolni.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Szerdán, április 3-án a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:
Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerháza.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszerár.

Erzsébetvárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merklel gyógyszerár.

Józsefvárosban a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.

Mehalában a Corvin gyógyszerár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Egész könyvtár — a fiókban

Mainzban nemrég a feltalálók régi vágya valósult meg: 500 évvel Gutenberg felfedezése után Josef Coebel dr. megoldotta a mikrokópiái eljárás alapuló sokszorosítás problémáját, amely századok óta foglalkoztatta a technikusok képzeletét. Ezentúl aránylag igen egyszerű készülékkel, könnyű módszerrel egy több ezer kötetes könyvtárat úgy lehet reprodukálni, hogy teljes anyaga kényelmesen beleférjen egy íróasztal fiókjába. A másolás úgy történik, hogy az egész mű tartalmát egy üvegszerű lapra veszik fel, amely alig nagyobb egy levelezőlapnál. Száz oldal másolása mindössze 15 percet vesz igénybe. Egy két-dimenziós filmmel (9x12 cm) fényképfelvételeket készítenek, ezeket aztán 1:20 arányban kisebbítik. Ezáltal egy 160 oldalas könyv tartalmát elejétől végig egy levelezőlap nagyságú filmlemezre lehet felvenni. A mikroszkópikus szöveg olvasása mármint úgy történik, hogy a filmlemez át-látszó lapra helyezik. Tetszés szerint beállítható lencse segítségével az átvilágított képet tükörre vetítik, ahonnan teljes szín- és formahűséggel kerül az olvasófelületre. Az új eljárás lehetővé teszi, hogy régi okmányok, értékes tudományos iratok, irodalmi ritkaságok, kéziratok hozzáférhetővé váljanak a nyilvánosság számára.

— **Ciupe dr. a fővárosban.** Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár tegnap délelőn hivatalos ügyekben Bucurestibe utazott, ahonnan a hét végén tér vissza.

— **A német közlelmezési miniszter Budapestre.** Budapestre jelentik: Daré német birodalmi közlelmezési miniszter kedden délután két órakor Budapestre érkezett. A minisztert kíséretével együtt Teleki Mihály gróf magyar földművelésügyi miniszter hívta meg Budapestre az országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére. A minisztert ünnepélyesen fogadták a Keleti-pályaudvaron, ahol megjelent Teleki Mihály gróf és sok más előkelőség. Ott volt Ermanssdorf budapesti német követ, a követség személyzetével együtt. A miniszter a fogadtatás után a Dunapalotába hajtatott, ahol budapesti tartózkodása alatt lakik. A holnap reggel Budapestre érkező jugoszláv földművelésügyi miniszterrel együtt megtekintik a kiállítást és este Daré előadást tart a magyar-német társaságban.

— **A magyar képviselőház ülése.** Budapestről jelentik: A húsvéti szünetek után a magyar képviselőház kedden tartotta első ülését, amelyen Tasnádi-Nagy András elnökölt. Elsőnek a földbirtok politikai törvényjavaslatnak a két ház együttes bizottsága által megállapított új szakaszt tárgyalták le és azt változtatás nélkül elfogadták. Ezután kisebb javaslatok tárgyalására került a sor. A szerdai ülésen folytatják ezeknek a javaslatoknak a tárgyalását, majd délelőn áttérnek az interpellációkra.

— **Elmarad a belgrádi főpolgármester látogatása.** Megirtuk, hogy Djuristics Voin belgrádi főpolgármester, aki Bucurestiben résztvett a román-jugoszláv kereskedelmi kamara megnyitásán, visszafelé való útjában egy napig Timisoara (Temesvár) város vendége lesz. A belgrádi főpolgármester táviratot intézett Baran Coriolan dr. főpolgármesterhez, akivel közli, hogy sürgős ügyek visszahívják Belgrádba és így a látogatásról most le kell mondania. Reméli, hogy a meghívásnak júniusban eleget tehet.

— **Az országörök is résztvesznek a tavaszi munkálatokban.** Bucurestiből jelentik: A hétfőn délután Sidorovici Teofil országörparancsnok elnöke alatt tartott értekezleten Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy a megindult tavaszi földművelési munkálatokban a négy és félmillió országör is résztvesz.

— **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban a következő mátkapárok kötöttek házasságot: Koppony Horst Winfrid Teodobert földbirtokos és Bautz Klára Ilona, Rosca Ioan vasuti munkás és Dragan Marta, Bugarszkij Bozsidar borbély és Sztoicsin Grozdana, Bacsa István cukrász és Balog Eszter, Dascal Burech munkás és Kahan Mária, Jurca Vichentie vasuti munkás és Moladet Elisabeta.

Mozi

MŰSOR:

SZERDA, APRILIS 3.

APOLLÓ: Lányok veszélyben (francia film)
CAPITOL: Gorilla (angol film)
CORSO: A világ végén (angol film)
SCALA: A kék csillag (angol film)

(—) Előkelő matróna halála. Homoródszentpáli Szentpály Kázmérné Churawy Anna, néhai Szentpály Kázmér erdőfelügyelő özvegye, hosszas betegeskedés után hetvenkét éves korában tegnap reggel meghalt. Elhunytát gyászolják gyermekei, homoródszentpáli Szentpály Géza és Vertán Artúr, néhai homoródszentpáli Szentpály Ida, továbbá veje, Vertán Artur, unokaöccsei és unokahugai, vitéz Torzsay Lénárdné Starkenberg Elza, vitéz Kolozsváry Andorné Fehér Jolán, dr. Harkány Sándorné Fehér Rózsa, Fehér Ákos dr., Churawy Etelka és kiterjedt rokonság. Temetése ma, szerdán délután három órakor lesz az oravitai családi sírboltba az erzsébetvárosi temető halottas kápolnájából, ahol ma délelőtt tizenegy órakor szentelik be a holttestet.

(—) Tea-est az Ifjúsági Egyesületben. A Katolikus Ifjúsági Egyesület gyárvárosi helyiségében szombaton, a hó hatodikán este félkilenc órakor a Katolikus Női Misszió rendezésében tea-est lesz, a mely kedves szórakozásnak ígérkezik. A belépés díjtalan.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Nedi Vasile Doru, Popovici Petru, Simon György, Zágonyi József, Csanádi Katalin, Boiesan Gheorghe, Floria Livia, Csikós Magdolna, Biringer Emilia.

(—) A város segítye a gyárvárosi árvízkarosultakat. A gyárvárosi árvízkarosultak, akik kizárólag mind szegény emberek, kérvényt intéztek a városhoz és az elszenvetett károokra való tekintettel segítyt kérnek. Küldöttsegileg jártak Marta Alexandru dr. királyi helytartónál is, aki megígérte közbenjárását. A városi mérnökség részéről bizottság vizsgálja meg azokat a házakat, amelyeket az árvíz ért. A város elhatározta, hogy azokat a háztulajdonosokat, akik arra rászorulnak és kárjukat sajátjukból nem tudják jóvátenni, egyenként kétezre leiel segíti, ezenkívül pedig udvaruk feltöltésére salakot ad nekik.

— Sertéshúsexport — Palesztinába. Egy idő óta több angol konzervgyár nagymennyiségű sertést vásárol Romániában, ugyanott fel is dolgozza az árút és közvetlenül Palesztinába szállítja. Miután az ottani lakosság, sem az arabok, sem a zsidók nem fogyasztanak disznóhúst, megállapították, hogy a konzerveket az angol helyőrség számára gyártják és szállítják.

— Minden vállalat köteles könyvet vezetni az alkalmazottak fizetéséről. A munkaügyi minisztérium 74.404—1940. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy a minimális munkabérek megállapításáról szóló törvény végrehajtási utasításának értelmében az összes vállalatok kötelesek 1939 november 1-ig visszamenőleg fizetési listákat, illetve az alkalmazotti fizetésekről könyveket felfektetni. Az erre vonatkozó ellenőrzést a munkafelügyelőségek rövidesen megkezdik.

Japán és a német-orosz-olasz szövetség

Tokióból jelentik: A Hokhi Simbun azt írja, hogy ha létrejönne a német-orosz-olasz hármas szövetség, akkor Oroszország nyomban erélyesebb politikát alkalmazna a Távolkeleten, mert biztonságban érezné magát Európában. Egy ilyen szövetség éle Japán ellen irányulni.

Színház

Ma este: Sárga csikó

Vasárnap este igen sokan kénytelenek voltak eltávozni a gyárvárosi színház pénztárától, mert már nem kaptak jegyet a Sárga csikó előadására. Erre való tekintettel az igazgatóság ma, szerdán este 9 órai kezdettel megismétli ezt a pompás népszínművet a vasárnap esti kitűnő szereposztásban. A közönség megjelenését kéri.

Csütörtökön este a Szökik az asszony, kitűnő operett van műsoron, rendes helyárakkal. A színtársulat nagy szorgalommal készül a Lehullott a rezgő nyárfa levele operett és a Falú rossza népszínmű előadásaira, amely darabok még ennek a hétnek a végén kerülnek színre. A két darab előkészületei miatt pénteken este nincsen előadás.

A GYÁRVÁROSI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerdán este 9 órakor: Sárga csikó. (Népszínmű.) Csütörtökön este 9 órakor: Szökik az asszony. (Operett).

Pénteken este nincs előadás.

Szombaton este 9 órakor: Lehullott a rezgő nyárfa. Vasárnap délután 3 órakor: Szibil. (Olcsó helyárakkal.)

Chamberlain beszéde az alsóházban

Londonból jelentik: Az alsóház keddi ülésén Chamberlain miniszterelnök az egész ház zajos helyeslése közben bejelentette, hogy a legfelsőbb haditanács megvitatta a legutóbbi ülése óta bekövetkezett hadászati helyzet változását és több fontos határozatot fogadott el a szövetségesek további magatartását illetően.

Ezeket azonban most még nem ismertetheti. Az elmúlt hónapokban a két ország közötti együttműködés céljából az egység még szorosabbá vált, mint bármikor ezelőtt. Még jobban kiterjesztik a gazdasági együttműködést és együttes gyarmatpolitikát teremtenek meg. A közös nyilatkozat által együttműködnek, kifejezik a két nemzet biztonságát és az érdekeiket érintő valamennyi kérdéseket.

Ezután felolvasta Chamberlain miniszterelnök a március 28-iki közös nyilatkozatot.

A képviselők a határozat minden pontját lelkesen megtapsolták.

— A nyilatkozat sokkal többet tartalmaz, mint a további harcra való elhatározás, mert lezögezi, hogy Anglia és Franciaország együtt kíván működni a béke megteremtéséért és a népek szabadságát biztosító nemzetközi rend újjáépítése érdekében is. Különösen azt kell kiemelni a nyilatkozatból, hogy

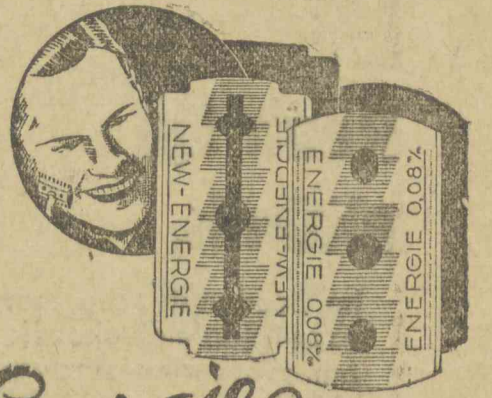
semmiféle békeajánlatot addig meg nem vizsgálunk, amíg biztosítékot nem kapunk az igazi békére

és a saját, valamint Európa szabad népeinek biztonságára garanciáira.

Mentők sorsjátéka új autó beszerzésére

Az önkéntes mentők jövedelme szegényes, költségeik pedig nagyok. A közönség újévi adakozása nem elég ahhoz, hogy maguknak új és modern mentőautót szerezzenek, mert a meglévők a város nagy területén nem elegendők. A mentők tehát elhatározták, hogy az új autó beszerzésének költségeit tárgysorsjáték útján teremtik elő. Az engedélyt erre már megkapták és most folynak az előkészületek. Összesen száz nyereménytárgy kerül kisorsolásra. Az első nyeremény két személyes kombinált modern hálószoza, a második pompás varrógép, a harmadik és negyedik egy-egy kerékpár, az ötödik pedig egy konyhaberendezés. A többi kilencvenöt nyeremény is mind értékes. Egy sorsjegy ára húsz lei. A sorsjegyek árusítását április 15-én kezdik. A húzást június 16-án tartják.

(—) Halálozások. Meghaltak: Szentpály Anna született Churawy hetvenéves, Katona Mihály harminchat éves géplakatos, Gurban Florea harminnégy éves napszámos, Ioanovici Traian ötvenhárom éves kereskedő, Péntek Béla két éves, Bartl Anna harminckilenc éves.

Energie

A LEGJOBB BERETVAPENGE!

CSAKIS PIROS SÁVVAL VALÓDI

Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök a semlegesség fenntartásáról

Belgrádból jelentik: Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök hétfőn a kormánypart tagjai előtt beszédet mondott, amelynek során a következőket hangsúlyozta:

— Ezekben a súlyos pillanatokban országunk vezetését a szigorú semlegesség jellemzi. A semleges államokban erőteljes propaganda folyik. Nekünk azonban nagy érdekünk, hogy semlegességünk továbbra is szigorú maradjon. Jugoszlávia igyekszik fenntartani jóviszonyát szomszédaival és a baráti államokkal.

Cvetkovics kormányelnök a továbbiakban a szerb-horvát megegyezés nagy jelentőségéről emlékeztetett meg. (Rador.)

(—) Április ötödikéig kell jelentkezni a pénzügyigazgatóságnál a fizetési utalványokkal. A helybeli bevételi és kifizetési pénzügyigazgatóság közli, hogy megérkezett az anyagszállítási és a márciusi fizetések kiutalására vonatkozó rendelkezés. Mindazok, akik az 1939—1940 költségvetési évről fizetési utalvánnyal rendelkeznek, legkésőbb április 5-én délelőtt tizenegy óráig jelentkezzenek a pénz átvételére. Ezen időpont után fizetési utalványra pénz nem vehető fel, mert a rendelkezésre álló összeg megmaradt részét eljuttatják a Nemzeti Bankhoz.

(—) Ajándék a Littecki-Kraus kiállítás látogatóinak. A Kultúrpalotában rendezett képzőművészeti kiállítás, a melyen Littecki és Kraus Ilonka tizenkét éves munkásságuk eredményét mutatják be, április nyolcadikáig marad nyitva. Tizenöt timisoarai vonatkozású képhez azok juthatnak hozzá ingyen, akik megvásárolják a katalógust. Minden katalógusnak száma van és nyolcadikán este a katalógus vásárlói közötti-zenöt képet sorsolnak ki.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Kedden, 1940. április 9-én este 9 órakor

KATHERINE HEEN

a világhírű holland táncművésznő, a Holland Állami Operaház szólótáncosnőjének egyetlen

TÁNCSTJE

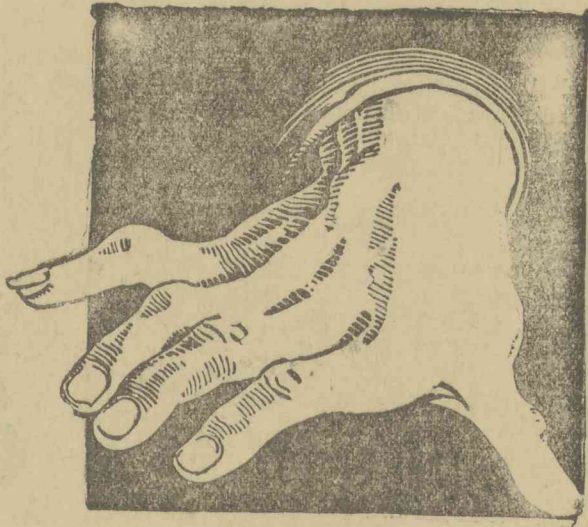
A zongoránál HILDA JEREA

Műsoron: Händel, Gluck, Chopin, Strauss, Bortkiewicz, Rachmaninoff, De Falla, stb.

Jegyek 20-140 lei a színházi pénztárnál

Reumája eltűnik,

ha Urodonalt szed, mert ezen fájdalmak okozója, ami a vérkeringési zavarral jár, nem tud annak ellenállni. Kitakarítja a szervezetből a hűgysavot, amelynek a felgyülemzése idézi elő a gútt, köszvényt, gerincfájást és melyek többek között a reumafikus fájdalmaktól eltorzított végtagokat, valamint a hágtérinc ízületeit is megtámadják. Elég, ha esténként egy kávéskanállal, kevés vízben, bevesz. A véredények egészségesek lesznek, ha ezen kurát minden évszakban ismételni fogja.

URODONAL

legyőzi a vérkeringési zavarokat

KAPHATÓ GYÓGYSZERTARAKBAN ÉS DRÓGÉRIÁKBAN

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

= KÖZGAZDASÁG =

Az Angol-Magyar Bank tavalyi üzletéve mástélmillió pengő nyereséggel zárult

Az Angol-Magyar Bank igazgatósága dr. Schober Béla m. kir. titkos tanácsos elnöke alatt március 27-én tartott ülésében megállapította az 1939. üzletév mérlegét, mely a múlt évi nyereségáthozattal együtt

1,622.510.54 P nyereséggel zárult (az előző évi 1,516.788.14 P-vel szemben.)

E nyereség lehetővé tenné az intézetnek az osztalékfizetést, azonban a bank igazgatósága a világpolitikai helyzettel kapcsolatos körülményekre való tekintettel az osztalékfizetés újrafelvételének elhalasztását tartja helyesebbnek s ennél fogva ezidén még nem javasolja osztalék kifizetését, hanem a nyereségnek a belső erő növelésére való fordítását. Ezért a nyereség felosztására nézve az igazgatóság azt az indítványt fogja az április 15-ére egybehívandó 49. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy a rendelkezésre álló összegből 100.000 P a tartalékalap növelésére, 225.000 P az ingatlanok értékesítésére és 500.000 P a régi nyugdíjasok nyug- és kegydíjalapjának dotálására fordítsák, míg a fennmaradó 797.510.54 P az 1940. üzletév számlájára vitessék át.

A zárszámadások legtöbb tétele a banküzlet minden ágára kiterjedő élénkebb tevékenységről és fejlődésről tanuskodik, egyes tételek emelkedését pedig az állami beruházási programmal kapcsolatos hitelműveletekben való részvétel idézte elő. Örvenletes a betétállomány jelentékeny növekedése.

A takarékbetétkönyvekre elhelyezett betétek állománya az előző évi 45.3 millió P-ről 49.8 millió P-re,

a folyószámlabetétek pedig 42.9 millió P-ről 55.8 millió P-re, az együttes betétállomány tehát a lefolyt évben 88.2 millió P-ről 105.6 millió P-re, vagyis 17.4 millió P-vel emelkedett. (Ebből kb. 7 millió pengőt tesznek ki ügyfeleinknek kiviteli és behozatali ügyletekkel kapcsolatban nálunk külföldi pénznemekben elhelyezett betétei.) Ez a 20 százalékos betétnövekedés azért is figyelemreméltó, mert az elmúlt évben két ízben is bekövetkezett külpolitikai feszültség idején, általában jelentékeny betételvonások voltak, így tehát az év végéig nemcsak az elvont betétösszegek kerültek vissza, hanem igen számottevő új betét is szaporította az állományt és tett

tanúságot az intézet iránt megnyilvánuló bizalomról.

Az egyéb hitelezők tétele az előző évi 23.5 millió P-ről 35.4 millió P-re, vagyis 11.9 millió P-vel emelkedett. A hitelezők összegéből mintegy 20 mil-

Husz százalékos emelés a bélyegilletéknél

Számlabélyeg — fél százalék, kérvénybélyeg 9 lei. A lakbérleti illeték 1.8 százalék lett

A hétfői naptól kezdve a bélyegilleték és általában a bélyegtörvényben foglalt arányos illetékek húsz százalékkal emelkedtek.

A számlabélyeg illetéke 0.40 százalékról 0.50 százalékra (fél százalékra) ment fel.

A bélyegilletékek emelése a bélyegben történő leróvásnál (bélyegtörvény 4—13 szakasz) a százon aluli tört elhanyagolandó. Így tehát: a kérvénybélyeg eddig 8 lei volt. Húsz százalékos emelésnél 9.60 lei lenne, de csak 9 lei lesz.

Ebből folyik, hogy az 5 leinél kisebb bélyegilleték továbbra is az előbbi marad. Egy másolat, vagy idézés bélyege eddig 3 lei volt és ez nem emelkedik 3.60 leire, hanem marad 3 lei stb. Viszont: egy kereskedelmi könyv lapja 5 leies bélyeggel volt ellátandó. Ez a jövőben 6 lei lesz. A bizonyítvány bélyege eddig 14 lei volt, a jövőben 16 lei lesz. A nyugtábélyeg így alakul: 100—10.000 lei bélyeg 3 lei.

10.001—50.000 lei bélyeg 8 lei,
50.001—100.000 lei bélyeg 16 lei,
100.000 leien felül bélyeg további 6 lei minden megkezdett 100.000 lei után.

Ez a bélyegezésre vonatkozik. Az arányos adó leróvásnál (import proportional) a húsz százalék pontosan kiszámítandó: bérleti szerződés illetéke 1.8 százalék, a nem váltói hiteleké 1.68 százalék, társasági részvény 1.68 százalék, hitelnyújtási (folyószámlai) illeték 0.36 százalék, ugyanez kézfizálg fedezet esetében 0.48 százalék. Jelzálogbekebelezési okmány 1.92 százalék, munkavállalási szerződés 1.68 százalék.

lő P a bank külföldi üzletbarátai által az intézet ügyfelei részére a bank garanciájával korábban nyújtott hitelekre esik (itt visszafizetések folytán az előző évhez viszonyítva csökkenés mutatkozik), míg az egyéb hitelezőknél jelentkező többlet az állami beruházási terv végrehajtása során a bank saját és ügyfelei részére átvett állami kölcsönkötvények nagyrészen refinanszírozása folytán állott elő.

A rendelkezésre álló idegen tőkék 29.3 millió pengőnyi szaporodásának megfelelően

a bank fokozott mértékben elégitette ki ügyfelei hitel igényeit, saját likviditásának messzemenő szem előtt tartásával.

A pénztári készletek és bankári követelések 11.2 millió P-ről 16.6 millió P-re, a váltótárca 58.6 millió P-ről 66.7 millió P-re, az ügyfelek export-importárüzleteinek előmozdítása végett elsőrendű fontosságú nyersanyagokra és egyéb árukra nyújtott lombard-előlegek 2.6 millió P-ről 6.5 millió P-re és az adóssok tétele részint új ügyfelek hitelszükségleteinek, részint a régi ügyfelek hitel igényeinek nagyobb mérvű kielégítése, részint pedig a kincstárnak nyújtott folyószámlakölcsönben történt részvétel folytán 53.1 millió P-ről 59.6 millió P-re emelkedett.

Az államadósságok, kölcsönök és egyéb érték-papírok tétele 3.5 millió P-ről 7.4 millió P-re, a pénzügyintézeteknél és egyéb vállalatoknál fennálló érdekeltség tétele pedig új alapítások és tőkeemelésekben való részvétel következtében 10.7 millió P-ről 12.8 millió P-re növekedett.

A hosszulejárati jelzálogkölcsönök tétele visszafizetések folytán fél millió pengővel 9.4 millió P-re csökkent.

A kezességek tétele, mely alatt a bank az ügyfeleinek belföldön rendelkezésre bocsátott óvadékokat és kezességeket tartja nyilván, 13.2 millió P-ről 24 millió P-re emelkedett, ami főként az állami beruházási program végrehajtásával kapcsolatban vállalt újabb kezességekre vezetendő vissza.

Az 1938: XX. t. c. alapján az intézetre kivetett 6.4 millió P összegű beruházási hozzájárulást az intézet a törvény által megengedett módon a tőketartalék, illetve részben a tartalékalap terhére fedezi; a lefolyt év végéig 5 részlet fizettetett be, a fennmaradó 4.8 millió P összeg „Beruházási hozzájárulás függő-számlán” szerepel a mérleg teheroldalán.

A mérleg főösszege 166.9 millió P-ről 196.4 millió P-re emelkedett.

A folyóüzlet élénkülésének megfelelően a bruttó-nyereség 6.58 millió P-ről 6.92 millió P-re emelkedett. A személyzeti kiadások személyzetsszaporítás és fizetésjavítások következtében 224.000 P-vel szaporodtak, míg a dologi kiadások terén 84 ezer pengőnyi megtakarítás volt elérhető.

A bank érdekkörébe tartozó ipari és kereskedelmi vállalatok az elmúlt évben csaknem kivétel nélkül lényegesen nagyobb forgalmat bonyolítottak le, a legtöbb esetben kedvezőbb eredménnyel.

Mentes az emelés alól: a vagyoni jogi bírósági keresetek arányos illetéke, ami eddig 0.60 százalék volt és az is maradt. Ellenben a peres kereset igényezett fix illetéke az eddigi 27 lei helyett 32 lei lett.

A váltó bélyegezése marad a régi.

Nem esik emelés alá a bankbetét utáni illeték. Az ingatlan adásvételi illetéket szintén nem emelték, de az illeték mégis 2 százalékkal magasabb, mivel a nemzetvédelmi adót is le kell róni a vonatkozó törvény alapján. Az örökösödési illeték marad úgy, a mint az az 1939 október 14-iki törvényben módosított.

A tűzifakereskedők kapnak vagonokat

A timisoarai kereskedelmi és iparkamara értesítést kapott a kamarák országos szövetségétől, a mely szerint a vasút vezérigazgatósága intézkedést tett a tűzifának szállításánál szükséges vagonok megfelelő számban való rendelkezésre bocsátása érdekében. Az értesítés szerint az utóbbi napokban timisoarai rendeltetéssel körülbelül 240 vagon érkezett, amelyek az itteni piacot tűzifával látták el és a kamara felszólítja az összes érdekelt cégeket, a melyek vasúti kocsikat igényelnek erre a célra, közvetlenül a timisoarai kerületi vasútigazgatósághoz forduljanak kérelmükkel, ahol megteszik az intézkedést a vasúti kocsik rendelkezésre bocsátása tárgyában.

Április 20-ig be kell adni a rendkívüli jövedelem adóztatásául szolgáló vallomást

Április 1-én lépett életbe a kivételes jövedelem megadóztatásáról szóló törvény, amely szerint az 1940—1941 költségvetési évben a kereskedelmi és iparvállalatok progresszív adót fizetnek az 1939 évben elért magasabb jövedelem után. Az adóalapot az a különbözet képezi, amely az 1936, 1937 és 1938 évi bruttó jövedelem átlaga és az 1939 évi bruttó jövedelem között fennáll. A bruttó jövedelem alatt az a különbség értendő, amely a forgalom végösszegének és az önköltségi árak különbözetéből áll elő, amint az a kereskedő könyveiből kitűnik. A forgalom végösszege: a hitelre, vagy készpénzre történt eladásokból, a teljesített szolgáltatások díjából (jutalék) áll elő. Bankoknál a bruttó jövedelmet a nyereség-veszteség számlán szereplő összegek adják.

Az adó a következő: 100.000 leig terjedő különbözet után 10 százalék, 101.000—300.000 leig 12 százalék, 300.001—500.000 leig 14 százalék, 501.000—1.000.000 leig 15 százalék, 1.000.001—5.000.000 leig 17 százalék, 5.000.000 lelen felül 20 százalék.

Mentesek az új adó alól a patenta fixát fizető kereskedők és iparosok a IX. osztályig bezárólag.

Minden egyéb vállalat tartozik április 20-án estig egyszerű papíron írt vallomást beadni a székhely szerint illetékes kivetési pénzügyigazgatóságnál, amelyben feltüntetendő: a) az 1936, 1937 és 1938 évi bruttó jövedelem, b) az 1939 évi bruttó jövedelem a legutóbbi mérleg szerint, c) az 1936, 1937 és 1938 évi jövedelmek átlaga és az 1939 évi jövedelem közötti különbözet.

A vallomásra rávezetendő, hogy az illető cég ismeri a törvény rendelkezéseit és szankcióit és felelősséget vállal a közölt adatok valóságáért a törvényben említett szankciók terhe alatt.

A vallomást a pénzügyigazgatóságok a kivetés alapjául fogadják el és annak alapján alapítják meg a rendkívüli adót és az erről szóló kivetési jegyzőkönyvet az adózónak kikézbcsíteti. Az új adót negyedévenként kell fizetni. Mivel a kivetés az adózó vallomása alapján történt, az ellen fellebbezésnek nincsen helye és a jegyzőkönyv végrehajtható. Az adózónak azonban a pénzügyi eljárási törvény 125. szakasza szerinti kontestációra van joga és ez az összeg lefizetésétől számított egy hónapon belül benyújtandó.

Az államnak viszont jogában áll — de csak is miniszteri utasításra — az adózó könyveit felülvizsgálni és az esetleges kihágást megállapítani.

A hiányosan beadott vallomás esetén a bírság az adó 1—5-szöröse, míg a szándékosan hamis adatok bevallása, vagy a vallomás benyújtásának elmulasztása esetén a bírság az adó ötszöröse. A könyvvizsgálat csak miniszteri utasításra, csak magasabb pénzügyi tisztviselő által történik, akinek speciális írásos kiküldetése van és abban az adózó neve fel van tüntetve.

A törvény megállapítja a kihágási jegyzőkönyvek felvételének módját és a bírságolás elleni jogorvoslat, a fellebbezés kellékeit. A fellebbezés benyújtásának határideje 15 nap, amely a kihágási jegyzőkönyv vételétől folyik. A törvényszék ítéletének közlésétől számított 15 napon belül felfolyamodásnak van helye, amelyet az ítéletbe intéz el. A törvényszék a bírság befizetését nem függesztheti fel. Alaki hiba miatt a kihágási jegyzőkönyv nem semmisíthető meg, hanem azt a törvényszék kiegészítés végett a pénzügyigazgatóságnak visszaküldi.

Az alkalmazott nőllenségi adója a személyzeti adóval együtt fizetendő be

A nőllenségi adót már részletesen ismertettük. Miután ez az adó nem április elsejével életbelépett, felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a vállalatok és intézmények kötelesek alkalmazottaik fizetéséből ezt az adót levonni. Ennél fogva bárki bárkinek fizetést, vagy egyéb járandóságot ad, amely után ő köteles az adót levonni és beszállítani, a személyzeti adóval egyidejűleg köteles levonni a nőllenségi adót is. Ez a levonás ama nyilatkozat alapján történik, amit minden alkalmazott tartozik adni a munkaadónak, ha a nőllenségi adó alá esik.

A vállalatok ezekről az alkalmazottakról együttes kimutatást is készíthetnek. A nőllenségi adóért a munkaadó éppenúgy felelős, mint a személyzeti adóért általában. Nőllenségi adót mindenki fizetni tartozik, ha bárminő egyenes adóval van megróva. Az adó a jövedelem nagysága szerint fokozatos.

— Csendes a hánsági gabonapiac és az üzleti forgalom csekély, mert csak a gabonaművek iránt mutatkozik kevés kereslet. A piaci árak a következők: búza 580, tengeri 435, korpá 330, zab 550, muharmag 1050, napraforgómag 950, tökmag 1500, árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

TENGEREK RABJA

Írta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Utánnymás tilos.

— Hogy azok ott a szomszéd asztalnál Cherry-t isznak? Hát igranak! Ki-ki azt iszik, amire kedve szottyan, — morfondirozott magában, de azért nem hagyta nyugodni a Cherry.

— Patro! Nekem is abból a pirosasból, csak nem maradhatok el azok mögött a norvégék mögött, ha ők, én is... ámbár... igen, mindenki azt iszik, amire kedve szottyan, mert ha csak azt akarják megmutatni, hogy pénzen mulik, nahát az itt is van elég...

— Na Valy, igaz vagy nem igaz? — kiáltotta oda a leánynak. De nem kapott feleletet, ami megdühösítette és most már összevissza motyogott magában mindenféle sületlenségeket.

— Ni, ni, ott a japán Whisky-t iszik... tyhü... csak ne lenne olyan átkozottul meleg... Jaj, de szerelmes vagyok! — ordította el magát egyszerre.

Erre már Valy is odanézett, letette a hegédűt és a hirtelen támadt csendben odament hozzá, ránézett a patronra, mintha beleegyezését kérte volna, aztán mikor látta, hogy az öreg bólint, odaült a fiu mellé. Két tenyerébe fektette az arcát és úgy nézte egy darabig.

László szemei előtt tüzes karikák ugráltak. Egyszer kinyúlt a keze a lány után, de térérzéke már rég elhagyta és markoló keze a semmit fogta. Valy elkacagta magát és végig simított a fiú haján. Anyáskodó volt a mozdulat, de azért türes, minden meggyőződésnélküli, csak olyan, mint mikor az ember kényszeredett-udvariasan megsimogatja a hátsó kezét, vagy macskáját, mikor vendégségbe megy.

A kis japán angyalian vigyorog, megértően és nagyon testvériesen. László már örül a japánnak, aprócska ember, már odamenne, hogy megölelje, hiszen testvér, kétszeresen testvér, mert ázsiai és

mert tengerész, de aztán irgykedve nézi koromfekete sűrű haját és sóhajta simit végig a maga gyér hajzatán.

— Nem fogom megölelni... azért sem fogom megölelni — de azért csak feláll és odamegy — ...nem jut eszembe... you... you have... sok a fejedben az a fekete haj... a kis japán mutogatja hóféhér fogait, mámorosan vigyorog és megnyugtatta Lászlót, hogy parókája van.

— Édes egy koma, miért nem mondtad előbb... te ne mis tudod, hogy testvérek vagyunk... idenezz, ez az én magas mongol koponyám, ha jól megnézel, a szemem sem rendes, ha akarom, olyan ferde, mint a tied. Testvér... hogy hívhatnak egy japánt... mit mondjak neki... pedig annyi olyan furcsa szót tudtam... Ni-pon... Na-ga-sa-ki... hosszú nagyon hosszú... To-kio... ez már jobb... Mio... Kio... Miko... Mi-ko... ez jól hangzik... Nézd Miko testvér, igrünk egyfélé... mire a kis japán megmagyarázza, hogy ő nem Miko, hanem Ma-ko...

László szédül — most már biztosan nagyon be lehetek rug... nem, csipve... nézd Mi-ko... te nem lehetsz Ma-ko... mert akkor nekem röhögnöm kell... az hagyma... illetve várj csak, ott hagyma terem és nincs messze Jeruzsálemtől... dehog, édes egy testvérem, maradj meg Mi-Ko-nak, mert... ha-ha-ha... ne bámulj úgy rám... az egy város... te sohasem lehetsz Ma-Ko, mert akkor én ma este meghalok a röhögéstől... Nem akarsz, hogy meghaljak?

Mi-Ko int, hogy nem és vigyorog és isznak... Valy is iszik, Onkel Fritz is, a patron is, mindenki. Mintha az egész terem egyetlen szomjas gége volna, amelyen csorogva csordul és bugyborékolva csúszik lefelé a szesz.

Valy is valami édes maszatot szörpöl... hoszu neve van és biztosan drága.

Mi-Ko megint int és mutat a két ujjával, összedörzsölgeti őket, hogy majd ő...

László felfortyan.
— Micsoda?! Hogy ő fizet? Olyan nincs!... Nem vagy igazi japános, nem is vagy ázsiai, csak

Soha jobbat nem evett!
Kérje mindenütt!

— Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az előadást jelenti): Holland forint 74.93—76.80, belgas 23.94—24.56, angol font 567.87—58208, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.24—3.31, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.67—32.50, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnyolc százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drachma 0.99—1 és 1.60—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.18, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— A pénzüzetek helyzete. A 60 millió leinél nagyobb részvénytökevel rendelkező 19 román nagybank pénzkészlete és azonnal folyósítható követelése az év végén 5.825 millió lei volt, vagyis 700 millió leiel magasabb az 1938. évvégi állománynál. Ugyanakkor a 19 bank összes kihelyezési állománya (kereskedelmi váltótárca, adósok és konverziós adósok) 13.539 millió leire emelkedett az 1938 évi 12.895 millióról. A gyarapodás tehát itt is közel 700 millió. A vezető pénzüzetek által kezelt idegen tőkék 389 millió leiel 15.478 millióra csökkentek az év folyamán. A viszontleszámitás létele 1.996 millióról 3.998 millióra szökött fel. A 19 nagybank 1939 évi mérlegének főösszege 27.001 millió lei volt, az 1938 évi 24.615 millióval szemben, ami 10 százalékos emelkedésnek felel meg.

mi vagyunk olyan hülyék... elszakadt fajtestvérek... hogy boldog-boldogtalannak fizetünk, akkor derül ki a képünk, amikor az egész terem iszik... és mi fizetjük a rundot... ezt így mondják Pesten... te nem laktál soha a Józsefvárosban... ott szoktak rundót fizetni... — ez a marha most rundót akar fizetni... — idenezz, te... idenezz, így fizetnek mifelénk...

— Patron! Patron! Patron! — üvöltötte — és már gurult is a kis öreg, lihegett és meghajolt és azt mondta: Minheer és széttárta a karjait.

László mondja neki, hogy mindenkinek valamit, amit akar...

— Idenézz, Mi-Ko, így fizet egy ur, egy magyar ur... egy valódi... buta, számár, tökkelütött tengerész... mit tudod te azt, mi az sirva vigadni... lám, nem tudod... most jön rám... lassan jön... olyan, mint a legrosszabb nyavalya... Mi-Ko, küldd el ezt a lányt innen, mert megcsókolom, pedig nem akarom... vagy ne küldd, majd megfogom a kezét... így... így szép az élet... olyan a szád, Valy, mint a frissen szedett eper és a két hegyes fogadat külön szeretném megsimogatni, de nem merem, mert beleharapnál az ujjamba... jaj nekem... jaaaaj nekem!

Eleresztette Valy kezét, odébb tolt a Mi-kot is és ráborult az asztalra. Mi-Ko furcsán, értelmetlenül bámult rá, Valy felkelt, a teremben összenéztek az emberek. László elmázolta a hulló könnyeket.

— Mit isznak a norvégék? Absinth? Jó! Legyen absinth... aztán megyünk haza... haza? Haza?! A hajóra, arra az undok hajóra, mely elhozott idáig, letett, pénzt tömött a zsebembe... odamegyek... Mi-Ko segíteni akar.

— Nem kell, nem vagy testvér, parókád van... fizetni akartál... majd Mária segít... hogy nincs itt, akkor majd Valy meg a bácsi, meg a patron, majd ti kisegítitek az ajtón a sirva-vigadó magyar tengerészt... zizegett a papír font, mikor fizetett, csúnyaszínű belga frankokat kapott vissza, abból is keveset... fizetek, fizetek... mindent fizetek... rundót... mert én vagyok az egyetlen fizető vendég ma este...

(Folytatjuk).

SPORTESEMÉNYEK

Vasárnap idegenben játsszanak a timisoarai (temesvári) csapatok

A nemzeti bajnokságban vasárnap teljes forduló bonyolítanak le a csapatok. Szombaton délután az Unirea Tricolor a Sportul Studentesc ellen játszik, míg vasárnap a következő beosztásban játszanak a csapatok:

Bucurestiben a Juventus a CAMT együttesét látja vendégül. A munkás-atléták legutóbb győzelmet arattak és formajavulásról tettek tanúságot. Eppen ezért a Juventus kemény küzdelem után nyerheti csak a mérkőzést. A Ripensia hasonlóan idegenben játszik, mert ezúttal a Carpat FC-hez kell utaznia. Nehéz dolga lesz a

timisoarai (temesvári) csapatnak, de ha megismétli a legutóbbi jó játékot, akkor az eredmény sem maradhat el. Az AMEFA ellen győztes Gloria CFR a Venussal méri össze erejét Galatiban. Kellemetlen meglepetést szerezhet a bajnokcsapatnak, bár nem biztos, hogy megakadályozhatja a fővárosi együttes győzelmét. Végül a Victoria vendége a Rapid FC csapata lesz, amely most nagyszerű játékformában van.

Az AMEFA ezúttal az UDR vendége lesz, amely nemcsak Resitan (Resicán), hanem idegen pályán is veszélyes ellenfél.

A génuai nemzetközi teniszverseny eredményei

A genovai nemzetközi teniszverseny nagy magyar sikert hozott. A férfi-egyes döntőjébe ugyanis a magyar Asbóth 6:4, 6:3, 6:4 arányban simán verte nagynevű ellenfelét, az Európalegjobb Puncsecet. A versenyen a román játékosok is szépen szerepeltek. Részletes eredmények a következők:

Férfi-egyes: Puncsec—Tanasescu 6:2, 7:5, Asbóth—Pallada 6:4, 4:6, 6:3. Döntő: Asbóth—Puncsec 6:4, 6:3, 6:4.

Női-egyes: Szilvássy—Valerio 8:6, 6:4, Bereczky—Schuman 6:3, 4:6, 6:3, Somogyi—Florin 6:4, 6:0, San Donnino—Bereczky 6:3, 3:6, 6:3, Kovács—Szilvássy 6:3, 6:3, Ullstein—Somogyi 6:4, 7:5, Kovács—San Donnino 6:3, 8:6. A döntőbe az utóbbi két győztes került. Férfi-páros: Rado, Rogers—Asbóth, Gábor 6:4, 7:5, Puncsec, Pallada—Sada, Del Bello 6:2, 2:6, 8:6, Cucelli, Vido—Tanasescu, Schmidt 6:2, 6:2. Vegyes-páros: Schumann, Puncsec—Bereczky, Schmidt 6:4, 6:8, 6:4, Somogyi, Asbóth—Manfredi, Sada 6:2, 6:4, Kovács, Pallada—Quintavalle, Tanasescu 8:6, 6:2.

Joe Louis újabb győzelme. Joe Louis, nehézsúlyú ökölvívó világbajnok újabb győzelmet aratott, amennyiben szombaton Newyorkban Paycheck nevű ellenfelét már a második menetben tönkreverte, úgy, hogy a zsűri leléptette.

Sporthírek minden felől

Az olasz bajnokság eredményei. Az olasz bajnokságban a Bologna újabb pontot veszített és így a vezetést az Ambrosiana vette át. Eredmények: Bari—Bologna 1:1, Novara—Juventus 1:0, Lazio—Venezia 1:0, Milano—Napolí 3:0, Genova—Liguria 2:0, Ambrosiana—Fiorentina 3:0, Torino—Roma 4:0, Modena—Triestina 2:1.

Lovrics nyilatkozata a román—jugoszláv mérkőzésről. Lovrics, a jugoszláv csapat fiatal kapusa a mérkőzés után adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a román csapat sohasem játszott olyan gyengén, mint éppen vasárnap. A csapatból egyébként Barátky és Bindea játéka nyerte meg a tetszését és hangsúlyozta, hogy nekdik lehet tulajdonítani a döntetlen eredményt.

Juhász és Reuter is játszanak az olaszok elleni román válogatottban. A szövetség a vasárnapi mérkőzésből levonta a tanulságot és úgy döntött, hogy az olaszok elleni mérkőzésen Juhász és Reuter is helyet kap. Mindkét játékos stílusa megfelel az olasz csapat lendületének, így szereplésüktől sokat várnak.

Az MLSz fegyelmi rendelete. A Magyar Labdarúgó Szövetség elhatározta és rendeletben kiadta, hogy 100 pengő büntetéssel sújtja mindazokat a magyar csapatokat, melyek a jövőben a pályára való felvonásnál, illetve onnan való levonulásnál fegyelmezetlenül viselkednek a közönséggel szemben.

Külön díjazásban részesítették Bindeát, Sferát és Barátky. A szövetség hétfő esti ülésén határozatot hoztak, amelynek értelmében Barátky, Bindea és Sfera a vasárnapi jó és lelkes játékukért külön díjazásban részesültek. A három játékos fejenként 2000—2000 leit kapott.

Rádió

SZERDA, APRILIS 3.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Dumitrescu Costica és zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Nagy énekesek hanglemezeiről. 14: Rádió ujság. 14.20: Lehár művek hanglemezeiről. 15: Rádió hírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Hanglemezek. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.20: A rádió zenekara hangversenyez. 20.45: Rádió ujság. 21: Operett részletek. 22.10: Rádió ujság. 23.30: Zongora hangverseny. 23: Bach művek hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Előadás. 13.10: Szalóonzene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Gyermekdélután. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Előadás. 17.45: Melles Béla-zenekar. 19.45: Zenetörténeti előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Táncklemezek. 20.45: Külgügyi negyedóra. 21: Hangverseny közvetítés. 21.50: Szalóonzene. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Pátia hanglemezek.

Budapest II. 19.15: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Cigányzene. 22.15: Előadás. 22.45: Időjárásjelentés.

Európai magyar nyelvű hírszolgálat: 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 18.50: Pozsony (298.8 m.) 18.50: Pozsony. 20: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 20: Toulouse (328.6 m.), Marseille-Provence (400.5 m.) 20.55: Róma II. (245.5 m. és RH 31.15: m.) 22.15: London Nat. (261.1 m., RH 49.59 m. és 30.96 m.) 22.15: Bucuresti (364.5 m.) 23.15: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. BH 49.2 m.) 23.45: Toulouse (328.6 m.) Nice PTT (247.3 m.) 23.50

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik. Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Állást keres

Bejárónő azonnalra állást keres. III. Str. Lunei 27, ajtó 7. 921

Alkatmazas

Retusőr és laboránsnő azonnal felvétetik. Engel fényképészeti műtermében, I. Piata Libertatii 4. 908

Bejárónőt becsületes, tisztességes és rendkedvelőt keresek garzónlakás takarításához, azonnalra. Címeiket „Jó hely” jellegre a kiadóhivatal továbbítt. 823

Lakas

Déli fekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten és 3 szobás lakás II. emeleten május 1-re kiadó. I. Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Négyszobás uccai lakás a II. emeleten a Piata Unirii 13 szám alatt 3500 leu-ért kiadó. 815

Modern kis uccai lakást keres hivatalnoknő. Telefon: 37—70 909

Adas-velet

Singer varrógép alig használt eladó. Fehér Imre Timisoara, V. Str. Horia No. 16. 920

Dura elem I-t 15! Super elem patent 15 leu. Cristal elem 14 leu. Rádióhallgatóknak engedmény. Veszek: használt kerékpárt, varrógépet és gyermekkoscsit „Motorica” Arad. 214

Azonnalra keresek egy háromnegyedes fiú biciklit. Timis nyomda. Telefon: 25—18. 803

Majdnem új 6 hengeres Studebaker Comander luxus-autó eladó. Dr. Seligianu I., Str. Mocioni 12. Telefon: 19—94. 805

Telekkönyvezett ház Kardos-telepen eladó. Bővebbet a kiadóban. 908

Ebédlő, süllyeszthető varrógép, zongora eladó. Megtekinthető délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig, III., Str. Romulus 13. 818

Chromatikus harmonika (Accordeon) bécsi gyártmány, használt, 52 díszkont, 21 basszus-gombos (1/4 új árt) 10.000 leu-ért kapható. II., Str. Prota Traila 20. 821

Fibra-Croupon úgynevezett német talp női párja 18—20 leu, férfi párja 30—40 leu. Alexandru Grossmann r. t. II., Piata Traian. 822

Prima kivitelű spricelt dióhálo teljesen új eladó. Földi asztalosnál. II., Str. S. Barnutiu 80, a 2-es villamos mentén. 820

Különléle

Üzleti helyiség pékműhellyel azonnal kiadó. Érdeklődni 33—40 telefon szám alatt. 819

A CFR magazin

április 4-én reggel 8 órakor a IV. kerületi állomáson

elárverezi

a talált tárgyakat

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Níom-tajkrémet, Níom-tejszappant és Níom-pudert, három szímben. Kapató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Bratianu.